

Bunreacht Phoblacht na hÉireann

Clár ábhair

Brollach.....	3
An Stát Náisiún.....	4
Uachtarán na Poblachta.....	6
Pharlaimint na hÉireann.....	10
Comhdhéanamh agus Cumhachtaí.....	10
Teach Ionadaithe na hÉireann.....	11
Seanad na hÉireann.....	12
Reachtaíocht.....	13
Billí Airgid.....	14
An tAm chun Billí a Bhreithniú.....	14
Síniú agus Fógairt Dlíthe.....	15
Billí a chur faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí.....	16
Billí a Thagairt don Phobal.....	17
An Rialtas.....	19
A Rannáin riaracháin.....	21
Cúigí na hÉireann.....	21
Rialtas Áitiúil.....	21
I Caidreamh idirnáisiúnta.....	22
An tArd-Aighne.....	24
An Chomhairle Stáit.....	25
An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste.....	26
Na Cúirteanna.....	27
Triail Cionta.....	29
F Cearta Neamhdhíonta.....	30
Cearta Pearsanta.....	30
An Teaghlach.....	31
Oideachas.....	31
Leanaí.....	32
Maoin Phríobháideach.....	32
Creideamh.....	33
Cearta Eacnamaíochta.....	33
Treorach Prionsabail an Bheartais Shóisialta.....	35
Leasú ar an mBunreacht.....	36
An Reifreann.....	36
Bunreacht 1937 a Aisghairm agus Buanú Dlíthe.....	37

Brollach

In Ainm na Tríonóide Naofa, Óna bhfuil an t-údarás go léir agus Cé chuige mar chríoch deiridh againn, ní foláir gach gníomh idir fhir agus Stát a tharchur,

Muidne, muintir na hÉireann,

Ag admháil go humhal ár n-oibleagáidí uile i leith ár dTiarna Dhiaga, Íosa Críost, a chothaigh ár n-aithreacha trí na céadta bliain de thriail,

Ag cuimhneamh go buíoch ar a streachailt laochúil gan staonadh chun neamhspleáchas ceart ár Náisiún a fháil ar ais,

Agus féachaint le leas an choitinn a chur chun cinn, le hurramú cuí na Críonnachta, an Chirt agus na Carthanachta, ionas go n-áiritheofar dínit agus saoirse an phearsa aonair, go mbainfí amach fíor-ord sóisialta, agus go socrófar comhréiteach le náisiúin eile,

Glacai gí leis seo, achtuigh, agus tabhair dhúinn féin an Bunreacht so.

An Stát Náisiún

Airteagal 1

Dearbhaíonn náisiún na hÉireann leis seo a ceart doshannta, dochosanta, agus ceannasach a fhoirm Rialtais féin a roghnú, a chaidreamh le náisiúin eile a chinneadh, agus a saol polaitiúil, eacnamaíoch agus cultúrtha a fhorbairt de réir a chine agus a thraidisiúin féin.

Airteagal 2

Tá sé i dteideal agus i gceart breithe gach duine a bheirtear ar oileán na hÉireann, lena n-áirítear a oileáin agus a fharraigí, a bheith mar chuid de Náisiún na hÉireann. Is é sin freisin teideal gach duine atá cáilithe ar shlí eile de réir an dlí chun bheith ina shaoránaigh d'Éirinn. Ina theannta sin, is mór ag náisiún na hÉireann a cleamhnas speisialta le daoine de shinsearach Éireannach a bhfuil cónaí orthu thar lear agus a bhfuil a bhféiniúlacht chultúrtha agus a oidhreacht chultúrtha á roinnt acu.

Airteagal 3

1. Is í toil dhaingean náisiún na hÉireann, le chéile agus le cairdeas, na daoine go léir a roinneann críoch oileán na hÉireann a aontú in ilghnéitheacht a bhféiniúlachta agus a dtraidisiúin go léir. Na dlíthe a aachtóidh an Pharlaimint a bhunaítear leis an mBunreacht seo, beidh an réimse agus an réim feidhme chéanna acu leis na dlíthe a d'achtaigh an Pharlaimint agus a bhí ann díreach roimh theacht i ngníomh don Bhunreacht seo.
2. Féadfaidh údarás fhreagracha institiúidí a bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna feidhmiúcháin acu a bhunú chun críocha sonrath agus féadfaidh siad cumhachtaí agus feidhmeanna a fheidhmiú i leith gach cuid den oileán.

Airteagal 4

Poblacht na hÉireann an t-ainm atá ar an Stát.

Airteagal 5

Is stát ceannasach, neamhspleách, daonlathach í Poblacht na hÉireann.

Airteagal 6

1. Díorthaíonn gach cumhacht rialtais, reachtach, feidhmiúcháin agus breithiúnach, faoi Dhia, ó na daoine, a bhfuil sé de cheart acu rialóirí an Stáit a ainmniú agus, in achomharc deiridh, cinneadh a dhéanamh ar gach ceist a bhaineann le beartas náisiúnta, de réir riachtanais an Choimisiúin. an leas coiteann.
2. Níl na cumhachtaí rialtais seo infheidhmithe ach amháin ag na horgáin Stáit a bhunaítear leis an mBunreacht seo nó le húdarás uathu.

Airteagal 7

Is é an bratach náisiúnta an trí dhath de glas, bán agus oráiste.

Airteagal 8

1. Is í an Ghaeilge an teanga náisiúnta an chéad teanga oifigiúil.
2. Aithnítear an Béarla mar dhara teanga oifigiúil.
3. Féadfar, áfach, socrú a dhéanamh le dlí chun ceachtar den dá theanga sin a úsáid go heisiach chun aon chríche oifigiúil amháin nó níos mó, ar fud an Stáit nó in aon chuid de.

Airteagal 9

1. 1° Ar theacht i ngníomh don Bhunreacht seo beidh aon duine ba shaoránach d'Éirinn díreach roimh theacht i ngníomh don Bhunreacht seo ina shaoránach d'Éirinn agus beidh sé ina shaoránach d'Éirinn.
2° Is de réir dlí a chinnfear fáil agus cailleadh náisiúntacht agus saoránacht na hÉireann sa todhcháí.

3° Ní féidir aon duine a eisiadh ó náisiúntacht ná saoránacht Éireannach mar gheall ar inscne, inscne, cine, eitneachas, reiligiún nó áit bhunaidh an duine sin.

2. 1° D'ainneoin aon fhorála eile den Bhunreacht seo, duine a rugadh ar oileán na hÉireann, lena n-áirítear a oileáin agus a farraigí, nach bhfuil aige, tráth breithe an duine sin, tuismitheoir amháin ar a laghad is saoránach Éireannach. nó nach bhfuil i dteideal a bheith ina shaoránach Éireannach i dteideal saoránach nó náisiúntacht Éireannach, mura bhforáiltear dó sa dlí.
2° Ní bhainfidh an t-alt so le daoine a rugadh roimh dháta achtaithe an ailt seo.
3. Is dualgais bhunúsacha pholaitiúla ar gach saoránach iad dílseacht don náisiún agus dílseacht don Stát.

Airteagal 10

1. Is leis an Stát na hacmhainní nádúrtha go léir, lena n-áirítear an t-aer agus gach cineál fuinnimh ionchasaigh, atá laistigh de dhlínse na Pharlaiminte agus an Rialtais a bhunaítear leis an mBunreacht seo agus na ríchíosanna agus na saincheadúnais go léir laistigh den dlínse sin atá faoi réir gach eastáit agus leasa ann a bheidh dílsithe go dleathach de thuras na huair. in aon duine nó comhlacht.
2. Is leis an Stát an talamh go léir agus na mianaigh, na mianraí agus na huiscí go léir ba le hÉirinn díreach roimh theacht i ngníomh don Bhunreacht seo agus ba leis an Stát roimhe sin iad.
3. Féadfar socrú a dhéanamh le dlí chun an mhaoin is leis an Stát a bhainistiú de bhua an Airteagail seo agus chun coimhthiú, sealadach nó buan, na maoin sin a rialú.
4. Féadfar socrú a dhéanamh freisin le dlí chun bainistiú a dhéanamh ar thalamh, ar mhianaigh, ar mhianraí agus ar uiscí a gheobhaidh an Stát tar éis don Bhunreacht seo teacht i ngníomh agus chun rialú a dhéanamh ar choimhthiú, sealadach nó buan, na talún, na mianaigh, na mianraí. agus uiscí a fuarthas amhlaidh.

Airteagal 11

Is aon chiste amháin a bheidh in ioncam uile an Stáit as cibé foinse a eascróidh, faoi réir cibé eisceachta a fhoráiltear le dlí, agus leithreasófar é chun na geríoch agus sa tslí agus faoi réir na muirear agus na ndliteanas a chinnfear agus a fhorchuirfear le dlí.

Uachtarán na Poblachta

Airteagal 12

1. Beidh Uachtarán na Poblachta ann, dá ngairfear an tUachtarán anseo feasta, a bheidh tosaíocht ar gach duine eile sa Stát agus a fheidhmeoidh agus a chomhlíonfaidh na cumhachtaí agus na feidhmeanna a thugtar don Uachtarán leis an mBunreacht seo agus le dlí.
2. 1° Toghfear an tUachtarán trí vóta díreach na ndaoine.
2° Gach saoránach ag a bhfuil ceart vótála i dtoghchán do chomhaltaí de Theach na nIonadaithe beidh an ceart aige vótáil i dtoghchán Uachtarán.
3° Is le rúnballóid agus ar chóras na hionadaíochta cionúire a dhéanfar an vótáil tríd an vóta aonair inaistrithe.
3. 1° Beidh an tUachtarán i seilbh oifige ar feadh seacht mbliana ón dáta a thiocfaidh sé i mbun a n-oifige, mura rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, go bhfaighidh sé bás, nó go n-éireoidh sé as oifig, nó go n-éireoidh sé as oifig, nó go dtiocfaidh sé go buan-éagumasaithe, ar an éagumas sin a shuíomh. sástacht na Cúirte Uachtaraí ar a mbeidh cúigear breithiúna ar a laghad.
2° Duine a shealbhóidh, nó a shealbhóidh, oifig mar Uachtarán, beidh sé inatofa chun na hoifige sin uair amháin, ach uair amháin.
3° Comórfar toghchán d'oifig an Uachtaráin tráth nach déanaí ná, agus tráth nach luaithe ná an seacadú lá roimh an dáta a rachaidh téarma oifige gach Uachtaráin in éag, ach i gcás an tUachtaráin a chur as oifig. A Uachtaráin nó i dtaobh a mbáis, a n-éirí as, nó a mbuan-éagumais arna bhunú mar a dúradh (roimh nó tar éis dóibh teacht isteach ina n-oifig), comórfar toghchán chun oifig an Uachtaráin laistigh de seasca lá tar éis an teagmhais sin.
4. 1° Gach saoránach a mbeidh a chúigiú bliain is tríocha slán aige, beidh sé iontoghadh chun oifig an Uachtaráin.
2° Ní foláir do gach iarrthóir toghcháin, ní iar-Uachtarán nó Uachtarán atá ag éirí as, a bheith ainmnithe ag ceachtar acu
 - i. fiche duine ar a laghad, ar comhalta de cheann de Thithe na Pharlaiminte gach duine acu an tráth sin, nó
 - ii. ag Comhairlí ceithre Chontae riaracháin ar a laghad (lena n-áirítear Contaebhuirgí) mar atá sainmhínithe le dlí.
3° Ní bheidh éinne ná aon Chomhairle den tsórt san i dteideal suibscríobh le hainmniú níos mó ná aon iarrthóir amháin i leith an toghcháin chéanna.
4° Féadfadh iar-Uachtaráin nó Uachtarán atá ag dul ar scor a bheith ina n-iarrthóirí ar a n-ainmniúchán féin.
5° Mura n-ainmnítear ach iarrthóir amháin le haghaidh oifige an Uachtaráin ní gá dul ar aghaidh chuig ballóid chun a thofa.
5. Faoi réir fhorálacha an Airteagail seo, is le dlí a rialófar toghcháin le haghaidh oifige an Uachtaráin.
6. 1° Ní bheidh an tUachtarán ina chomhalta de cheachtar Teach den Pharlaimint.
2° Má thoghtar comhalta de cheachtar Teach den Pharlaimint ina Uachtarán, measfar a shuíochán a fhágáil sa Teach sin.
3° Ní shealbhóidh an tUachtarán aon oifig ná post sochair eile.
7. Tiocfaidh an chéad Uachtarán ina oifig a luaithe is féidir tar éis a thofa, agus tiocfaidh gach Uachtarán ina dhiaidh sin ina oifig an lá tar éis deireadh téarma oifige a réamhtheachtaí nó a luaithe is féidir dá éis sin nó, i. i gcás a réamhtheachtaí a chur as oifig, d'fháil bháis, d'éirí as oifig, nó do bhuan-éagumas a shocraítear le halt 3 de seo, a luaithe is féidir tar éis an toghcháin.
8. Tiocfaidh an tUachtarán isteach ina oifig tríd an dearbhú seo a leanas a ghlacadh agus a shuibscríobh go poiblí, i láthair comhaltaí den dá Theach den Pharlaimint, de Bhreithiúna na Cúirte Uachtaraí, den Phríomh-Chúirt Riaracháin agus den Ard-Chúirt, agus de phearsana poiblí

eile, i láthair chomhaltaí an dá Theach den Pharlaimint, agus Bhreithiúna na Cúirte Uachtaraí, den Phríomh-Chúirt Riaracháin agus den Ard-Chúirt, agus de phearsana poiblí eile. :

"I láthair Dé Uilechumhachtaigh, geallaim agus dearbhaím go sollúnta agus go dílis go gcoimeádfaidh mé Bunreacht na hÉireann agus go seasfaidh mé lena dhlíthe, go gcomhlíonfaidh mé mo dhualgais go dílis coinsiasach de réir an Bhunreacht agus an dlí, agus go gcomhlíonfaidh mé. tiomnóidh mé mo chumais do sheirbhís agus do leas mhuintir na hÉireann. Go dtuga Dia mé a threorú agus a chothú."

9. Ní fhágfaidh an tUachtarán an Stát le linn a théarma oifige ach amháin le toiliú an Rialtais.
10. 1° Féadfar an tUachtarán a chur i gcéill mar gheall ar mhí-iompar sonraithe.
2° Is é ceachtar de Thithe na Parlaiminte a roghnóidh an cúiseamh, faoi réir agus de réir forálacha an ailt seo.
3° Ní thabharfar aird ar thairiscint do cheachtar Teach den Parlaimint gur fearr cúiseamh i gcoinne an Uachtaráin faoin alt seo ach amháin ar fhógra foriarratais i scríbhinn arna shíniú ag tríocha comhalta ar a laghad den Teach sin.
4° Ní ghlacfaidh ceachtar de Thithe na Parlaiminte aon togra den sórt sin ach amháin ar rún ón Teach sin arna thacú ag dhá thrian ar a laghad de chomhaltas iomlán an Tí sin.
5° Nuair a bheidh cúiseamh roghnaithe ag ceachtar Teach den Parlaimint, déanfaidh an Teach eile an cúiseamh a imscrúdú, nó cuirfidh sé faoi deara an cúiseamh a imscrúdú.
6° Beidh an ceart ag an Uachtarán láithriú agus ionadaíocht a bheith aige/aici ag an imscrúdú ar an gcúiseamh.
7° Más rud é, de thoradh an imscrúdaithe, go rithfear rún arna thacú ag dhá thrian ar a laghad de chomhaltas iomlán Theach na Parlaiminte inar imscrúdaíodh an cúiseamh, nó inar chuir sé faoi deara é a imscrúdú, á dhearbhu gurbh fhearr an cúiseamh. i gcoinne an Uachtaráin agus go ndearnadh an mí-iompar, ab ábhar don chúiseamh, nach raibh siad oiriúnach chun leanúint in oifig, oibreoidh an rún sin chun an tUachtarán a chur as oifig.
11. 1° Beidh áit chónaithe oifigiúil ag an Uachtarán i gCathair Bhaile Átha Cliath nó in aice le Cathair Bhaile Átha Cliath.
2° Gheobhaidh an tUachtarán pé luach saothair agus liúntaisí a chinnfear le dlí.
3° Ní laghdófar luach saothair agus liúntais an Uachtaráin le linn a théarma oifige.

Airteagal 13

1. 1° Déanfaidh an tUachtarán, ar ainmniúchán ó Theach na nIonadaithe, an Taoiseach a cheapadh.
2° Déanfaidh an tUachtarán, ar ainmniúchán an Taoisigh le ceadú roimhe sin ó Theach na nIonadaithe, na comhaltaí eile den Rialtas a cheapadh.
3° Glacfaidh an tUachtarán, ar chomhairle an Taoisigh, le héirí as oifig nó cuirfidh sé deireadh le ceapadh aon chomhalta den Rialtas.
2. 1° Ar chomhairle an Taoisigh, déanfaidh an tUachtarán Teach na nIonadaithe a ghairm agus a lánscor.
2° Féadfaidh an tUachtarán dá rogha féin diúltú Teach na nIonadaithe a lánscor ar chomhairle Taoisigh a scoir de thacaíocht a choinneáil ó thromlach i dTeach na nIonadaithe.
3° Féadfaidh an tUachtarán tráth ar bith, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, cruinniú de cheachtar de Thithe na Parlaiminte nó den dá Theach a chomóradh.
3. 1° Gach Bille a rithfear nó a measfar a bheith rite ag dhá Theach na Parlaiminte, is gá síniú an Uachtaráin chun é a achtú ina dhlí.
2° Fógróidh an tUachtarán gach dlí arna dhéanamh ag an bParlaimint.
4. Dilsítear leis seo ardcheannas Óglaigh na hÉireann don Uachtarán.
5. 1° Is le dlí a rialófar feidhmiú ardcheannas Óglaigh na hÉireann.
2° Sealbhóidh gach oifigeach coimisiúnaithe d'Óglaigh na hÉireann a gcoimisiúin ón Uachtarán.
6. Dilsítear leis seo don Uachtarán an ceart chun maitheanas agus an chumhacht chun pionós a fhorchuirtear ag cúirt ar bith a fheidhmeoidh dlínse choiriúil a chur ar aghaidh nó a loghadh, ach féadfar an chumhacht iomalartaithe nó loghadh sin a thabhairt freisin le dlí d'údarais eile.

7. 1° Féadfaidh an tUachtarán, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, cumarsáid a dhéanamh le Tithe na Pharlaiminte trí theachtaireacht nó óráid ar aon ní a bhfuil tábhacht náisiúnta nó poiblí ag baint leis.
2° Féadfaidh an tUachtarán, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, teachtaireacht a dhíriú chuig an Náisiún tráth ar bith ar aon ní den sórt sin.
3° Ní foláir, áfach, ceadú an Rialtais a bheith faighte ag gach teachtaireacht nó seoladh den sórt sin.
8. 1° Ní bheidh an tUachtarán freagrach do Theach na Pharlaiminte ná d'aon chúirt as cumhachtaí agus feidhmeanna a oifige a fheidhmiú agus a chomhlíonadh nó as aon ghníomh a dhéanfaidh nó a airbheartóidh a dhéanfaidh siad i bhfeidhmiú agus i gcomhlíonadh na gcumhachtaí sin. agus feidhmeanna.
2° Féadfar, áfach, iompar an Uachtaráin a thabhairt faoi athbhreithniú i gceachtar de Thithe na Pharlaiminte chun críocha alt 10 d'Airteagal 12 den Bhunreacht seo, nó ag aon chúirt, binse nó comhlacht arna cheapadh nó arna ainmniú ag ceachtar den dá Theach. Tithe na Pharlaiminte chun cúiseamh faoi alt 10 den Airteagal sin a imscrúdú.
9. Na cumhachta agus na feidhmeanna a thugtar don Uachtarán leis an mBunreacht seo, ní bheidh siad infheidhmithe agus infheidhmithe acu ach amháin ar chomhairle an Rialtais, ach amháin mar a fhoráiltear leis an mBunreacht seo go ngníomhóidh siad dá rogha féin nó tar éis dul i gcomhairle leis nó maidir leis. ón gComhairle Stáit, nó ar chomhairle nó ainmniúchán ó aon duine nó comhlacht eile nó ar aon chumarsáid eile a fháil uaidh.
10. Faoi réir an Bhunreacht seo, féadfar cumhachtaí agus feidhmeanna breise a thabhairt don Uachtarán le dlí.
11. Ní bheidh aon chumhacht ná feidhm a thugtar don Uachtarán le dlí infheidhmithe ná infheidhmithe acu ach amháin ar chomhairle an Rialtais.

Airteagal 14

1. I gcás an tUachtarán a bheith as láthair, nó a éagumas sealadach, nó a n-éagumas buan arna bhunú mar a fhoráiltear le halt 3 d'Airteagal 12 de seo, nó i gcás a bháis, a n-éirí as oifig, a chur as oifig, nó a mainneachtain feidhmiú agus comhlíonadh. cumhachtaí agus feidhmeanna a oifige nó aon cheann acu, nó tráth ar bith a fhéadfaidh oifig an Uachtaráin a bheith folamh, is é Coimisiún arna chomhdhéanamh mar a fhoráiltear a fheidhmeoidh agus a chomhlíonfaidh na cumhachtaí agus na feidhmeanna a thugtar don Uachtarán leis an mBunreacht seo nó faoi. in alt 2 den Airteagal seo.
2. 1° Is iad na daoine seo a leanas a bheidh ar an gCoimisiún, eadhon, an Príomh-Bhreitheamh, Cainteoir Theach na nIonadaithe, agus Cainteoir an tSeanaid.
2° Gníomhóidh Uachtarán na Príomh-Chúirte Riaracháin mar chomhalta den Choimisiún in ionad an Phríomh-Bhreitheamh aon uair a bheidh oifig an Phríomh-Bhreithimh folamh nó nach mbeidh an Príomh-Bhreitheamh in ann gníomhú.
3° Gníomhóidh Leas-Chainteoir Theach na nIonadaithe mar chomhalta den Choimisiún in ionad Cainteoir Theach na nIonadaithe ar aon ócáid a mbeidh oifig Cainteoir Theach na nIonadaithe folamh nó a mbeidh an scéal amhlaidh. Níl an cainteoir in ann gníomhú.
4° Gníomhóidh Leas-Chainteoir an tSeanaid mar chomhalta den Choimisiún in ionad Cainteoir an tSeanaid aon uair a bheidh oifig Cainteoir an tSeanaid folamh nó nach bhféadfaidh an Cainteoir sin gníomhú.
3. Féadfaidh an Coimisiún gníomhú ag dhá cheann ar bith dá líon agus féadfaidh sé gníomhú d'ainneoin folúntais ina gcomhaltas.
4. Féadfaidh an Chomhairle Stáit, trí throllach dá comhaltaí, cibé socrú a dhéanamh is dóigh leo a bheith oiriúnach chun na cumhachtaí agus na feidhmeanna a thugtar don Uachtarán leis an mBunreacht seo nó faoi d'fheidhmiú agus a chomhlíonadh in aon teagmhas nach bhforáiltear dó san roimhe seo. forálacha an Airteagail seo.
5. 1° Na forálacha den Bhunreacht seo a bhaineann le feidhmiú agus comhlíonadh ag an Uachtarán na gcomhachta agus na bhfeidhmeanna a bronntar orthu leis an mBunreacht seo nó faoi, bainfidh

siad, faoi réir na bhforál ina dhiaidh seo den alt seo, le feidhmiú agus comhlíonadh na gcomhachta sin agus feidhmeanna faoin Airteagal seo.

2° Má theipeann ar an Uachtarán aon chomhacht nó feidhm d'fheidhmiú nó d'fheidhmiú a gceanglaítear ar an Uachtarán leis an mBunreacht seo nó faoi a fheidhmiú nó a chomhlíonadh laistigh d'am sonraithe, déanfar an chumhacht nó an feidhm sin a fheidhmiú nó a chomhlíonadh faoin mBunreacht seo. Airteagal, a luaithe is féidir tar éis dul in éag don tréimhse a bheidh sonraithe amhlaidh.

Pharlaimint na hÉireann

Comhdhéanamh agus Cumhachtaí

Airteagal 15

- 1° Dhá Theach a bheidh i bPharlaimint na hÉireann: teach íochtair ar a dtabharfar Teach na nIonadaithe, agus teach uachtarach ar a dtabharfar an Seanad.
2° Suífidh Tithe na Parlaiminte i gCathair Bhaile Átha Cliath nó in aice le Cathair Bhaile Átha Cliath nó i cibé áit eile a chinnfidh siad ó am go ham.
- 1° Dílsítear leis seo don Parlaimint an t-aon chumhacht eisiach dlíthe a dhéanamh don Stát: níl cumhacht ag aon údarás reachtach eile dlíthe a dhéanamh don Stát.
2° Féadfar, áfach, socrú a dhéanamh le dlí chun fo-reachtaisí a bhunú nó a aithint agus chun cumhachtaí agus feidhmeanna na n-reachtach sin.
- 1° Féadfaidh an Parlaimint foráil a dhéanamh chun comhairlí feidhmiúla nó gairmoideachais a bhunú nó a aithint a ionadaíonn brainsí de shaol sóisialta agus eacnamaíoch na ndaoine.
2° Aon dlí a bhunóidh nó a aithneoidh aon chomhairle den sórt sin, cinnfidh sé a cearta, a cumhachtaí agus a dualgais, agus a caidreamh leis an bPharlaimint agus leis an Rialtas.
- 1° Ní dhéanfaidh an Parlaimint aon dlí a achtú a bheidh in aghaidh an Bhunreacht seo nó le haon fhoráil de.
2° Gach dlí a achtóidh an Parlaimint agus a bheidh in aghaidh an Bhunreacht seo no le haon fhoráil de, ar aon chuma, ní bheidh sé neamhbhailí ach sa mhéid sin amháin.
- 1° Ní dhearbhóidh an Parlaimint gur sárúithe ar an dlí gníomhartha nach raibh amhlaidh ar dháta a gcoimisiúnta.
2° Ní achtóidh an Parlaimint aon dlí chun pionós an bháis a ghearradh.
- 1° Tá an ceart chun fórsaí míleata nó armtha a thógáil agus a chothabháil dílsithe go heisiach don Parlaimint.
2° Ní dhéanfar aon fhórsa míleata nó fórsa armtha, seachas fórsa míleata nó fórsa armtha a thógfaidh agus a chothabháilfidh an Parlaimint, a thógáil nó a chothabháil chun críche ar bith.
- Tionólfaidh an Parlaimint seisiún amháin ar a laghad gach bliain.
- 1° Is poiblí suíonna gach Tí den Parlaimint.
2° I gcás práinne speisialta, áfach, féadfaidh ceachtar Teach suí príobháideach a chomóradh le haontú dhá thrian de na comhaltaí a bheidh i láthair.
- 1° Toghfaidh gach Teach den Parlaimint as a chomhaltaí a Cainteoir agus a Leas-Chainteoir féin, agus forordóidh sé a chumhachtaí agus a ndualgais.
2° Is de réir dlí a chinnfear luach saothair an Chainteora agus an Leas-Chainteoir i ngach Teach.
- Déanfaidh gach Teach a rialacha agus a bhuanorduithe féin, agus cumhacht aige pionóis a chur ag gabháil leo mar gheall ar a sárú, agus beidh cumhacht aige chun sairse díospóireachta a áirithiú, chun a dhoiciméid oifigiúla agus páipéir phríobháideacha a chomhaltaí a chosaint, agus chun é féin agus a chomhaltaí a chosaint. in aghaidh aon duine nó daoine a chuireann isteach ar a chomhaltaí, nó a dhéanfaidh mola nó a fhéachann le héilliú a dhéanamh i bhfeidhmiú a ndualgas.
- 1° Ach amháin mar a fhoráiltear a mhalairt leis an mBunreacht seo, déanfar gach ceist i ngach Teach a chinneadh le tromlach vótaí na gcomhaltaí a bheidh i láthair agus a vótálfaidh seachas an Cainteoir nó an comhalta a bheidh i gceannas.
2° Beidh vóta réitigh ag an gCainteoir nó an comhalta ceannais i gcás comhionannais vótaí.
3° Is lena bhuanorduithe a chinnfear an líon comhaltaí is gá chun cruinniú de cheachtar Teach chun a chumhachtaí a fheidhmiú.
- Beidh gach tuarascáil agus foilseachán oifigiúil ón bPharlaimint nó ó cheachtar Teach de agus nathanna cainte a thabharfar i gceachtar Teach acu faoi phribhléid, cibé áit a bhfoilseofar iad.

13. de phribhléid ag comhaltaí gach Tí den Pharlaimint, ach amháin i gcás tréas mar a mhínítear sa Bhunreacht seo, feileonacht nó sárú ar shíocháin, iad a ghabháil chun dul go dtí ceachtar Teach agus filleadh ó cheachtar Teach agus le linn dóibh a bheith laistigh dá maighne, agus beidh ní bheidh sé, maidir le haon chaint i gceachtar Teach, inchurtha i leith aon chúirte nó aon údarais seachas an Teach féin.
14. Ní fhéadfaidh duine ar bith a bheith ina chomhalta den dá Theach den Pharlaimint an tráth céanna, agus, má thagann duine ar bith atá ina chomhalta de cheachtar Teach cheana chun bheith ina chomhalta den Teach eile, measfar láithreach bonn a bheith tar éis a chéad suíochán a fhágáil.
15. Féadfaidh an Pharlaimint foráil a dhéanamh le dlí chun liúntais a íoc le comhaltaí gach Tí de i leith a ndualgas mar ionadaithe poiblí agus chun saorthaisteal agus cibé saoráidí eile (más ann) i ndáil leis na dualgais sin a dheonú dóibh mar Pharlaimint. féadfaidh sé a chinneadh.
16. Beidh an ceart ag saoránaigh Phoblacht na hÉireann a gcuid Ionadaithe agus Seanadóirí tofa a athghairm trí reifreann. Ní mór do shaoránaigh in aon dáilcheantar ar leith cúig mhíle síniú ar a laghad a bhailiú chun reifreann dá leithéid a thionscnamh.

Teach Ionadaithe na hÉireann

Airteagal 16

1. 1° Gach saoránach, gan idirdhealú inscne, inscne, cine, eitnigh, creidimh, nó treoshuimh ghnéis, a bheidh bliain agus fiche slán aige, agus nach gcuirtear faoi mhíchumas nó faoi éagumas faoin mBunreacht seo nó faoin dlí, ní foláir dó nó di. bheith cáilithe chun bheith ina chomhalta de Theach na nIonadaithe.
 - 2° i. Gach saoránach, agus
 - ii. cibé daoine eile sa Stát a chinnfear le dlí,
 gan idirdhealú a dhéanamh ar ghnéas, inscne, cine, eitneachas nó reiligiún, atá sé bliana déag d'aois slánaithe aige agus nach bhfuil dícháilithe de réir dlí agus a chomhlíonann forálacha an dlí a bhaineann le toghadh Ionadaithe, beidh ceart vótála ag toghchán do chomhaltaí Theach na nIonadaithe.
 - 3° Ní achtófar dlí chun aon saoránach a chur faoi mhíchumas nó faoi éagumas chun bheith ina chomhalta de Theach na nIonadaithe ar fhorais gnéis, inscne, cine, eitneachais nó creidimh, ná chun aon saoránach nó aon duine eile a dhícháiliú chun vótáil i dtoghchán d'Ionadaithe. ar na forais sin.
 - 4° Ní fhéadfaidh aon vótálaí níos mó ná vóta amháin a fheidhmiú i dtoghchán do Theach na nIonadaithe, agus is le rúnbhallóid a dhéanfar an vótáil.
2. 1° Beidh Teach na nIonadaithe comhdhéanta de chomhaltaí a ionadaíonn dáilcheantair arna gcinneadh le dlí.
 - 2° Socrófar le dlí líon na nIonadaithe ó am go ham, ach ní shocrófar líon iomlán na nIonadaithe ag comhalta amháin in aghaidh gach tríocha míle den daonra, nó ag níos mó ná comhalta amháin in aghaidh gach fiche míle de. an daonra.
 - 3° A mhéid is indéanta, is mar a chéile ar fud na tíre, a mhéid is indéanta é, an cóimheas idir an líon comhaltaí a thoghfar tráth ar bith do gach dáilcheantar agus daonra gach toghcheantair, mar a fuarthas amach ag an daonáireamh deiridh roimhe sin.
 - 4° Déanfaidh an Pharlaimint na dáilcheantair a athbhreithniú uair amháin ar a laghad gach dhá bhliain déag, ag féachaint go cuí d'athruithe ar dháileadh an daonra, ach ní bheidh éifeacht ag aon athruithe ar na dáilcheantair i rith shaol Theach na nIonadaithe a bheidh ina shuí nuair a dhéanfar an t-athbhreithniú sin. .
 - 5° Is ar chóras na hionadaíochta cionúire a thoghfar na comhaltaí tríd an vóta aonair inaistrithe.
 - 6° Ní hachtófar aon dlí chun gur lú ná triúr an líon comhaltaí a thoghfar d'aon dáilcheantar.

3. 1° Déanfar Teach na nIonadaithe a ghairm agus a dhíscáoileadh mar a fhoráiltear le halt 2 d'Airteagal 13 den Bhunreacht seo.
2° Déanfar olltoghchán do chomhaltaí Theach na nIonadaithe tráth nach déanaí ná tríocha lá tar éis Teach na nIonadaithe a lánscoir.
4. 1° Déanfar vótaíocht i ngach olltoghchán do Theach na nIonadaithe, chomh fada agus is féidir, ar fud na tíre an lá céanna.
2° Tiocfaidh Teach na nIonadaithe le chéile laistigh de thríocha lá ón lá vótaíochta sin.
5. Ní leanfaidh an Teach céanna ar feadh tréimhse níos faide ná seacht mbliana ó dháta a chéad chruinnithe: féadfar tréimhse is giorra a shocrú le dlí.
6. Déanfar socrú le dlí chun go bhféadfar an tIonadaí is Cainteoir díreach roimh lánscoir ar Theach na nIonadaithe a mheas, gan aon toghchán iarbhír, a bheith tofa ina Ionadaí ag an olltoghchán ina dhiaidh sin.
7. Faoi réir na bhforálacha sin roimhe seo den Airteagal seo, déanfar toghcháin chun comhaltais de Theach na nIonadaithe, lena n-áirítear corrfhóntais a líonadh, a rialáil de réir an dlí.

Airteagal 17

1. 1° A luaite is féidir tar éis na Meastacháin ar fháltais agus Meastacháin ar chaiteachas an Stáit in aon bhliain airgeadais a thíolacadh do Theach na nIonadaithe faoi Airteagal 28 den Bhunreacht seo, breithneoidh Teach na nIonadaithe na Meastacháin sin.
2° Ach amháin a mhéid a fhoráiltear le hachtachán sonrath i ngach cás, déanfar an reachtaíocht is gá chun éifeacht a thabhairt do Rúin Airgeadais gach bliana a achtú laistigh den bhliain sin.
2. Ní dhéanfaidh Teach na nIonadaithe aon vóta ná rún a rith, agus ní achtófar aon dlí, chun ioncam nó airgead poiblí eile a leithreasú mura rud é go mbeidh cuspóir an leithreasaithe molta do Theach na nIonadaithe trí theachtaireacht arna síniú ón Rialtas. ag an Taoiseach.

Seanad na hÉireann

Airteagal 18

1. Seasca comhalta a bheidh ar an Seanad, agus beidh aon chomhalta dhéag acu sin arna n-ainmniú agus naoi gcomhalta is daichead.
2. Caithfidh duine a bheith incháilithe do bhallraíocht an tSeanaid a bheith incháilithe do bhallraíocht i dTeach na nIonadaithe.
3. an Taoiseach a cheapfar tar éis Teach na nIonadaithe a ath-thionól tar éis an lánscoirtha arb é is cúis leis na comhaltaí sin a ainmniú, lena thoiliú roimh ré, na hainmnithe chun Seanadóirí a ainmniú, lena thoiliú roimh ré .
4. 1° Toghfar na Seanadóirí toghtha mar leanas:—
 - i. Toghfaidh Ollscoil na hÉireann triúr.
 - ii. Toghfaidh Ollscoil Bhaile Átha Cliath triúr.
 - iii. Déanfar daichead a trí a thoghadh as painéil iarrthóirí arna gcomhdhéanamh mar a fhoráiltear anseo ina dhiaidh seo.
 2° Féadfar socrú a dhéanamh le dlí le haghaidh toghchán, ar shaincheadúnas agus ar an modh a fhorálfar le dlí, ag ceann amháin nó níos mó de na forais seo a leanas, eadhon:
 - i. na hollscoileanna a luaitear i bhfo-alt 1° den alt seo,
 - ii. aon fhorais ardoideachais eile sa Stát,
 an oiread sin Seanadóirí a shocrófar le dlí in ionad líon comhionann de na comhaltaí a thoghfar de bhun míreanna i agus ii den fho-alt sin 1°.
 Seanadóir nó go leor Seanadóirí a thoghadh faoin bhfo-alt seo ag forais a bheidh grúpáilte le chéile nó ag foras amháin.

3° Ní iarrfar aon ní san Airteagal seo chun ollscoil a luaitear i bhfo-alt 1° den alt seo a dhíscaoileadh le dlí.

5. Comórfar gach toghchán do na Seanadóirí tofa ar chóras na hionadaíochta cionúire trí vóta inaistrithe amháin, agus trí rúnbhallóid.
6. Na Seanadóirí a bheidh le toghadh ag na hOllscoileanna, déanfar iad a thoghadh ar shaintoghchán agus ar an modh a forálar le dlí.
7. 1° Roimh gach olltoghchán do na Seanadóirí a bheidh le toghadh as painéil iarrthóirí, bunófar cúig cinn de phainéil iarrthóirí ar an modh a fhoráiltear le dlí ina mbeidh faoi seach ainmneacha daoine ag a mbeidh eolas agus taithí phraiticiúil ar na leasanna agus na seirbhísí seo a leanas, eadhon: –
 - i. Teanga agus Cultúr Náisiúnta, Litríocht, Ealaín, Oideachas agus cibé leasanna gairmiúla a shainítear le dlí chun críche an phainéil seo;
 - ii. Talmhaíocht agus leasanna gaolmhara, agus Iascaigh;
 - iii. Saothair, bíodh sé eagraithe nó neamheagraithe;
 - iv. Tionscal agus Tráchtáil, lena n-áirítear baincéireacht, airgeadas, cuntasáíocht, innealtóireacht agus ailtireacht;
 - v. Riarachán Poiblí agus seirbhísí sóisialta, lena n-áirítear gníomhaíochtaí sóisialta deonacha.

2° Aon duine dhéag ar a mhéad agus, faoi réir forálacha Airteagal 19 de seo, ní lú ná cúigear Seanadóirí a thoghfar as aon phainéal amháin.

8. Tionólfar olltoghchán don Seanad tráth nach déanaí ná nócha lá tar éis Teach na nIonadaithe a lánscor, agus comórfar an chéad chruinniú den Seanad tar éis an olltoghcháin lá a shocróidh an tUachtarán ar chomhairle an Uachtaráin. an Taoiseach.
9. Mura bhfaighidh gach Seanadóir roimhe sin bás, éirí as nó éirí dícháilithe, leanfaidh sé de bheith i seilbh oifige go dtí an lá roimh lá vótaíochta an chéad olltoghcháin don Seanad a comórfar tar éis a dtoghcháin nó a n-ainmnithe.
10. 1° Fé réir na bhforálacha san roimhe seo den Airteagal so is le dlí a rialófar toghcháin chomhaltaí tofa an tSeanaid.

2° Déanfar corrholúntais i líon na Seanadóirí a ainmneofar a líonadh trína n-ainmniú ag an Taoiseach le toiliú na ndaoine a ainmneofar amhlaidh roimh ré.

3° Déanfar corrholúntais i líon na Seanadóirí tofa a líonadh ar an modh a fhoráiltear le dlí.

Airteagal 19

Féadfar socrú a dhéanamh le dlí chun go dtoghfar go díreach ag aon ghrúpa feidhme nó gairm-ghrúpa nó comhlachas nó comhairle cibé líon Seanadóirí a shocrófar leis an dlí sin in ionad líon comhionann de na comhaltaí a thoghfar as na painéil chomhréire d'iarrthóirí arna gcomhdhéanamh. faoi Airteagal 18 den Bhunreacht seo.

Reachtaíocht

Airteagal 20

1. Gach Bille a thionscnófar sa Teach Ionadaithe agus a rithfidh sé a chur chun an tSeanaid agus, mura Bille Airgid é, é a leasú sa Seanad agus breithneoidh Teach na nIonadaithe aon leasú den sórt sin.

1° Féadfar Bille seachas Bille Airgid a thionscnamh sa Seanad, agus má ritheann an Seanad é, tabharfar isteach i dTeach na nIonadaithe é.

2° Déanfar Bille a thionscnófar sa Seanad, má leasaítear é i dTeach na nIonadaithe, a mheas mar Bhille a thionscnófar i dTeach na nIonadaithe.

2. Bille arna rith ag ceachtar Teach agus arna ghlacadh ag an Teach eile, measfar é a bheith rite ag an dá Theach.

Billí Airgid

Airteagal 21

1. 1° Is i dTeach na nIonadaithe amháin a thionscnófar Billí Airgid.
2° Gach Bille Airgid a rithfidh Teach na nIonadaithe cuirfear chun an tSeanaid é chun a mholtaí.
2. 1° Gach Bille Airgid a cuirfear chun an tSeanaid chun a mholtaí, déanfar, i gceann tréimhse nach sia ná lá agus fiche tar éis é a chur chun an tSeanaid, é a chur ar ais go dtí Teach na nIonadaithe agus féadfaidh sé glacadh leis nó diúltú. moltaí uile an tSeanaid, nó aon chuid díobh.
2° Mura dtabharfaidh an Seanad an Bille Airgid sin ar ais go dtí Teach na nIonadaithe laistigh den lá is fiche sin nó go dtabharfar ar ais é laistigh den lá is fiche sin le moltaí nach nglacann Teach na nIonadaithe, measfar gurb amhlaidh a bheidh. a rith an dá Theach ar dhul in éag don aon lá is fiche sin.

Airteagal 22

1. 1° Ciallaíonn Bille Airgid Bille nach bhfuil ann ach forálacha a dhéileálann le gach ní nó aon ní díobh seo a leanas, eadhon, cánachas a ghearradh, a aisghairm, a loghadh, a athrú nó a rialáil; muirir ar airgead poiblí a fhorchur chun fiacha nó chun críocha airgeadais eile nó chun aon mhuirir den sórt sin a athrú nó a aisghairm; soláthar; cuntais airgid poiblí a leithreasú, a fháil, a choimeád, a eisiúint nó a iniúchadh; aon iasacht a chruinniú nó a ráthú nó aisíocaíocht na hiasachta; nithe fo-chomhordaithe agus teagmhasacha leis na nithe seo nó le haon cheann díobh.
2° Sa mhíniú so ní fholuíoann na habairtí “cánachas”, “airgead poiblí” agus “iasacht” fé seach aon chánachas, airgead ná iasacht a chruinníonn údarais áitiúla no cóluchtaí áitiúla chun crícheanna áitiúla.
2. 1° Deimhneoidh Cainteoir Tí na nIonadaithe aon Bhille, dar leo, gur Bille Airgid é, agus beidh a dheimhniú, fé réir na bhforálacha ina dhiaidh seo den alt so, críochnaitheach dochloíte.
2° Féadfaidh an Seanad, le rún a rithfear ag suí nach lú ná tríocha comhalta a bheith i láthair, a iarraidh ar an Uachtarán an cheist an Bille Airgid nó nach Bille Airgid an Bille a chur faoi bhráid Choiste Pribhléidí.
3° Má chinneann an tUachtarán, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, aontú leis an iarratas, ceapfaidh siad Coiste Pribhléidí ar a mbeidh an líon céanna Ionadaithe agus Seanadóirí agus Cainteoir a bheidh ina Bhreitheamh den Chúirt Uachtarach: déanfar ceapacháin tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit. I gcás comhionannais vótaí ach ní ar shlí eile beidh an Cainteoir i dteideal vótáil.
4° Tarchuirfidh an tUachtarán an cheist chun an Choiste Pribhléidí a ceapfar amhlaidh agus tuairisceoidh an Coiste a bhreith air don Uachtarán laistigh de lá agus fiche tar éis an lae a cuireadh an Bille chun an tSeanaid.
5° Is cinneadh críochnaitheach dochloíte cinneadh an Choiste.
6° Má chinneann an tUachtarán tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit gan aontú le hiarraidh an tSeanaid, nó má mhainníonn an Coiste Pribhléidí tuairisc a thabhairt laistigh den am atá sonraithe anseo roimhe seo beidh deimhniú Cainteoir Theach na nIonadaithe arna dhaingniú. .

An tAm chun Billí a Bhreithniú

Airteagal 23

1. Baineann an tAirteagal seo le gach Bille a rithear ag Teach na nIonadaithe agus a chuirfear chun an tSeanaid seachas Bille Airgid nó Bille a mbeidh an t-am lena bhreithniú ag an Seanad giorraithe faoi Airteagal 24 den Bhunreacht seo.

1° Pé uair a bheidh Bille le n-a mbaineann an t-Airteagal so laistigh den tréimhse luaidhtear sa chéad fho-alt ina dhiaidh seo diúltóidh an Seanad no rithfidh an Seanad é le leasuithe ná n-aontóidh Tigh na nIonadaithe no ná rithear leo (leis. nó gan leasú) ná dá ndiúltóidh an Seanad laistigh den tréimhse luaite, measfar an Bille, má chinneann Teach na nIonadaithe amhlaidh laistigh de chéad agus ochtó lá tar éis dheireadh na tréimhse luaite a bheith rite ag dhá Theach na Pharlaiminte ar an lá a rithear an rún.

2° Is é an tréimhse a luaitear ná an tréimhse nócha lá dar tosach an lá a chuirfidh Teach na nIonadaithe an Bille chuig an Seanad den chéad uair nó aon tréimhse is faide ar a gcomhaontóidh dhá Theach na Pharlaiminte maidir leis an mBille.

2. 1° Bainfidh an t-alt sin roimhe seo den Airteagal seo le Bille a thionscnóidh agus a rithear ag an Seanad, arna leasú ag Teach na nIonadaithe, agus a measfar dá réir sin a bheith tionscanta i dTeach na nIonadaithe.

2° Chun críche an iarratais so tosnóidh an tréimhse ráite maidir le Bille den tsórt san ar an lá a cuirfear chun an tSeanaid den chéad uair an Bille tar éis do Thigh na nIonadaithe do leasú.

Airteagal 24

1. Más rud é agus aon uair a bheidh aon Bhille ag Teach na nIonadaithe do rith, seachas Bille a luaitear gur Bille é ina bhfuil togra chun an Bunreacht a leasú, deimhneoidh an Taoiseach trí theachtaireachtaí i scríbhinn a bheidh dírithe chuig an Uachtarán agus chuig Cainteoir gach Tí. den Pharlaimint gur dóigh leis an Rialtas go bhfuil an Bille práinneach agus láithreach riachtanach chun an tsíocháin agus an tslándáil phoiblí a chaomhnú, nó mar gheall ar éigeandáil phoiblí a bheith ann, cibé acu intíre nó idirnáisiúnta, an t-am chun breithniú a dhéanamh ar déanfaidh an Seanad Bille den sórt sin, má chinneann Teach na nIonadaithe amhlaidh agus má thoilíonn an tUachtarán, tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, é a ghiorrú go dtí cibé tréimhse a shonrófar sa rún.

2. I gcás Bille, a mbeidh an t-am lena bhreithniú ag an Seanad giorraithe faoin Airteagal seo,
 - a. go ndiúltóidh an Seanad, i gcás Bille nach Bille Airgid é, go ndiúltóidh an Seanad é nó go n-rithfidh an Seanad leasuithe nach n-aontaíonn Teach na nIonadaithe leo nó nach n-aontaíonn an Seanad leo nó nach ndiúltóidh an Seanad dóibh, nó
 - b. go dtabharfaidh an Seanad, i gcás Bille Airgid, go Teach na nIonadaithe moltaí nach nglacann Teach na nIonadaithe nó nach dtabharfaidh an Seanad ar ais go Teach na nIonadaithe,

laistigh den tréimhse a shonrófar sa rún, measfar an Bille a bheith rite ag dhá Theach na Pharlaiminte ar dhul in éag don tréimhse sin.

3. Nuair a thiocfaidh Bille a mbeidh an t-am lena bhreithniú ag an Seanad giorraithe faoin Airteagal seo chun bheith ina dhlí, fanfaidh sé i bhfeidhm go ceann tréimhse nócha lá ó dháta a achtaithe agus ní níos faide ná sin mura rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, an Bille sin. comhaontóidh an dá Theach go bhfanfaidh an dlí sin i bhfeidhm go ceann tréimhse níos faide agus go mbeidh an tréimhse is faide ar a gcomhaontófar amhlaidh sonraithe i rún a rith an dá Theach.

Síniú agus Fógairt Dlíthe

Airteagal 25

1. Chó luath agus a bheidh aon Bhille, seachas Bille a ndeirtear gur Bille é ina mbeidh togra chun an Bunreacht seo a leasú, rite nó tuigte a bheith rite ag dhá Theach na Pharlaiminte, tiolacfaidh an

Taoiseach don Uachtarán é. chun iad a shíniú agus chun iad a fhógairt mar dhlí de réir forálacha an Airteagail seo.

2. 1° Mura bhforáiltear a mhalairt leis an mBunreacht seo, gach Bille a thíolacfar amhlaidh don Uachtarán lena shíniú agus lena fhógairt mar dhlí, síneoidh an tUachtarán é tráth nach luaithe ná an cúigiú lá agus tráth nach déanaí ná an seachtú lá tar éis an dáta sin. a mbeidh an Bille curtha faoina bráid.
2° Ar iarratas ón Rialtas, le comhthoilíú an tSeanaid roimh ré, féadfaidh an tUachtarán aon Bhille is ábhar don iarratas sin a shíniú ar dháta is luaithe ná an cúigiú lá tar éis an dáta a dúradh.
3. Gach Bille a mbeidh an t-am chun a bhreithnithe ag an Seanad giorraithe fé Airtíogal 24 den Bhunreacht so, sígneoidh an tUachtarán é an lá a thíolacfar an Bille sin dóibh chun é a shighniú agus a fhógairt mar dhlí.
4. 1° Tiocfaidh gach Bille chun bheith ina dhlí agus ina dhlí amhail an lá agus ón lá a shíneoidh an tUachtarán faoin mBunreacht seo é, agus, mura léir a mhalairt d'intinn, tiocfaidh sé i ngníomh an lá sin.
2° Gach Bille a síneoidh an tUachtarán fén mBunreacht so foillseofar ina dhlí é tré fhógra d'fhoillsiú san Iris Oifigiúil á rá go bhfuil an Bille tagtha chun bheith ina dhlí d'fhoillsiú ina dhlí.
3° Déanfaidh an tUachtarán gach Bille a shíniú sa téacs inar ritheadh nó ina measfar é a bheith rite ag an dá Theach den Pharlaimint, agus má rithtar Bille amhlaidh nó má mheastar a bheith rite sa dá theanga oifigiúla, Síneoidh an tUachtarán téacs an Bhille i ngach ceann de na teangacha sin.
4° Má shíníonn an tUachtarán téacs Bille i gceann amháin de na teangacha oifigiúla, eiseofar aistriúchán oifigiúil sa teanga oifigiúil eile.
5° Chó luath agus is féidir é tar éis Bille do shighniú agus d'fhógairt mar dhlí, téacs an dlí sin a shínigh an tUachtarán nó, i gcás ina mbeidh téacs an dlí sin sínithe ag an Uachtarán i ngach ceann de na teangacha oifigiúla, an dá theangacha oifigiúla. déanfar na téacsanna sínithe a chlárú le taifead in oifig Chláraitheoir na Cúirte Uachtaraí, agus beidh an téacs, nó an dá théacs, a bheidh ar rolla amhlaidh, ina fhianaise dhochloíte ar fhorálacha an dlí sin.
6° I gcás easaontais idir na téacsanna dlí atá cláraithe faoin alt seo sa dá theanga oifigiúla, is é an téacs sa teanga náisiúnta a bheidh i réim.
5. 1° Beidh sé dleathach don Taoiseach, ó am go ham de réir mar is dealraitheach dóibh is gá, a chur faoi deara go n-ullmhófar faoina mhaoirseacht téacs (sa dá theanga oifigiúla) den Bhunreacht seo a bheidh i bhfeidhm an uair sin agus na leasuithe go léir air. déanta ann.
2° Nuair a bheidh cóip de gach téacs a ullmhófar amhlaidh, arna fhíordheimhniú le sínithe an Taoisigh agus an Phríomh-Bhreithimh, síneoidh an tUachtarán é agus clárófar é chun taifead in oifig Chláraitheoir na Cúirte Uachtaraí.
3° An chóip a síneofar agus a clárófar amhlaidh agus a bheidh de thuras na huaire an téacs is déanaí arna hullmhú amhlaidh, beidh sé, ar an rolla sin, ina fhianaise dhochloíte ar an mBunreacht seo amhail ar dháta an rollaithe sin agus chun na críche sin in ionad gach téacs den Bhunreacht seo de. na cóipeanna a cláraíodh amhlaidh roimhe seo.
4° I gcás easaontais a bheidh idir téacsanna aon chóip den Bhunreacht seo atá ar an gclár faoin alt seo, is é an téacs sa teanga náisiúnta a bheidh i réim.

Billí a chur faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí

Airteagal 26

Baineann an tAirteagal seo le haon Bhille a ritheadh nó a mheastar a bheith rite ag an dá Theach den Pharlaimint seachas Bille Airgid, nó Bille a ndeirtear gur Bille é ina bhfuil togra chun an Bunreacht a leasú, nó Bille a bhfuil an t-am lena bhreithniú. ag an Seanad a ghiorrú faoi Airteagal 24 den Bhunreacht seo.

1. 1° Féadfaidh an tUachtarán, tar éis dó dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, aon Bhille lena mbaineann an tAirteagal seo a chur faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí chun breith a thabhairt ar an gceist i dtaobh an bhfuil nó nach bhfuil nó nach bhfuil nó nach bhfuil nó nach bhfuil nó nach bhfuil nó nach bhfuil an Bille sin nó aon fhoráil nó forálacha sonraithe den Bhille sin nó aon fhoráil nó forálacha sonraithe den Bhille sin in aghaidh an Bhille sin. leis an mBunreacht seo nó le haon fhoráil de.
2° Déanfar gach tagairt den sórt sin tráth nach déanaí ná an seachtú lá tar éis an dáta a thabharfaidh an Taoiseach an Bille sin don Uachtarán lena shíniú.
3° Ní shighneoidh an tUachtarán aon Bhille is ábhar do chur faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí faoin Airteagal seo go dtí go bhfógrófar breith na Cúirte.
2. 1° Breithneoidh an Chúirt Uachtarach ar a mbeidh cúigear breithiúna ar a laghad gach ceist a tharchuirfidh an tUachtarán chuici faoin Airteagal seo chun breith a thabhairt uirthi, agus, tar éis argóintí a éisteacht leis an Ard-Aighne nó thar ceann an Ard-Aighne agus le habhcóidí a shannfaidh an Chúirt, fógróidh sé a bhreith ar an gceist sin i gcúirt oscailte a luaithe is féidir, agus in aon chás tráth nach déanaí ná seasca lá tar éis dáta na tagartha sin.
2° Chun críocha an Airteagail seo, is breith na Cúirte a bheidh i mbreith thromlach bhreithiúna na Cúirte Uachtaraí agus is í cibé duine de na breithiúna a ordóidh an Chúirt a d'fhógair í, agus ní bheidh aon tuairim eile ann. cibé acu a aontóidh nó nach n-aontaíonn, déarfáir é ná ní nochtfar go bhfuil aon tuairim eile den sórt sin ann.
3. 1° I ngach cás ina gcinneadh an Chúirt Uachtarach go bhfuil aon fhoráil de Bhille is ábhar do tharchur chun na Cúirte Uachtaraí faoin Airteagal seo in aghaidh an Bhunreacht seo nó le haon fhoráil de, diúltóidh an tUachtarán don Bhille sin a shíniú.
2° Más rud é, i gcás Bille lena mbaineann Airteagal 27 den Bhunreacht seo, go ndíreofar achainí chun an Uachtaráin faoin Airteagal sin, comhlíonfar an tAirteagal sin.
3° I ngach cás eile sínfidh an tUachtarán an Bille ché luath agus is féidir é tar éis an dáta ar a bhfógraítear breith na Cúirte Uachtaraighe.

Billí a Thagairt don Phobal

Airteagal 27

Baineann an tAirteagal seo le haon Bhille, seachas Bille a luaitear gur Bille é ina mbeidh togra chun an Bunreacht seo a leasú, a measfar, de bhua Airteagal 23 de seo, a bheith rite ag dhá Theach na Parlaiminte.

1. Féadfaidh tromlach Seanadóirí agus trian ar a laghad de na hIonadaithe trí achainí chomhpháirteach a dhíreoidh siad faoin Airteagal seo chun an Uachtaráin a iarraidh ar an Uachtarán diúltú aon Bhille lena mbaineann an tAirteagal seo a shíniú agus a fhógairt mar dhlí ar an bhforas go tá togra a bhfuil tábhacht náisiúnta chomh mór sin sa Bhille gur chóir toil na ndaoine air a fháil amach.
2. Is i scríbhinn a bheidh gach achainí den tsórt san agus síneofar í ag na hachainígh agus fíorófar a sínithe sa tslí a hordúitear le dlí.
3. Beidh i ngach achainí den sórt sin ráiteas ar an bhforas nó ar na forais áirithe ar a bhfuil an iarraidh bunaithe, agus déanfar í a thíolacadh don Uachtarán tráth nach déanaí ná ceithre lá tar éis an dáta a measfar an Bille a bheith rite ag an dá Theach. na Parlaiminte.
4. 1° Ar achainí a díreofar chucu faoin Airteagal seo a fháil, breithneoidh an tUachtarán láithreach an achainí sin agus, tar éis dó dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, fógróidh sé a gcinneadh uirthi tráth nach déanaí ná deich lá tar éis dáta an Bhille lena mbaineann. measfar go bhfuil baint ag an achainí sin rite ag dhá Theach na Parlaiminte.
2° Má dhéantar nó má chuirtear an Bille nó aon fhoráil de faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí faoi Airteagal 26 den Bhunreacht seo, ní bheidh sé d'oblagáid ar an Uachtarán an achainí a bhreithniú

mura bhfógróidh nó go dtí go bhfógróidh an Chúirt Uachtarach breith ar an tarchur sin. á rá nach bhfuil an Bille sin nó an fhoráil sin in aghaidh an Bhunreachta seo nó le haon fhoráil de, agus, má fhógraíonn an Chúirt Uachtarach cinneadh chuige sin, ní bheidh sé d'oblagáid ar an Uachtarán a fhógairt go bhfuil siad. cinneadh ar an achainí roimh dheireadh sé lá tar éis an lae a bhfógraítear breith na Cúirte Uachtaraí dá réir sin.

5. 1° I ngach cás ina gcinnfidh an tUachtarán go mbeidh togra a bhfuil tábhacht náisiúnta ag baint leis i mBille a mbeidh abhar d'achainí faoin Airteagal seo, gur chóir toil an phobail ann a fhionnadh, cuirfidh sé an méid sin in iúl don Taoiseach agus don Cainteoir. Dá réir sin diúltóidh Teach na Pharlaiminte i scríbhinn faoina láimh agus faoina Shéala agus diúltóidh an Bille sin a shíniú agus a fhógairt mar dhlí mura rud é agus go dtí go gceadófar an moladh
 - i. ag na daoine ag Reifreann de réir forálacha alt 2 d'Airteagal 47 den Bhunreacht seo laistigh de thréimhse ocht mí dhéag ó dháta chinneadh an Uachtaráin, nó
 - ii. trí rún ó Theach na nIonadaithe a ritheadh laistigh den thréimhse sin tar éis Teach na nIonadaithe a lánscoir agus a aththionól.2° Pé uair a bheidh togra bheidh i mBille is abhar d'achainí fén Airtíogal so ceadaithe ag an bpobal no tré rún o Thigh na nIonadaithe do réir na bhforálacha san roimhe seo den alt so, déanfar chó luath agus is féidir leis an mBille san. tar éis an cheada san do thíolacadh don Uachtarán chun a sígnithe agus a fhógairt ina dhlí, agus air sin síneoidh an tUachtarán an Bille agus fógróidh sé go cuí ina dhlí é.
6. I ngach cás ina gcinnfidh an tUachtarán nach bhfuil i mBille is ábhar d'achainí faoin Airteagal seo togra a bhfuil tábhacht náisiúnta chomh mór sin aige gur chóir toil na ndaoine ar an gcéanna a fhionnadh, cuirfidh sé in iúl don Taoiseach agus don Cainteoir i ngach cás. Teach na Pharlaiminte dá réir sin i scríbhinn faoina láimh agus faoina Shéala, agus síneoidh an tUachtarán an Bille sin tráth nach déanaí ná aon lá déag tar éis an dáta a measfar an Bille a bheith rite ag dhá Theach na Pharlaiminte agus beidh sé go cuí. arna fhógairt acu mar dhlí.

An Rialtas

Airteagal 28

1. Seachtar comhaltaí ar a laghad a bheidh ar an Rialtas agus cúig chomhalta dhéag ar a laghad a cheapfaidh an tUachtarán do réir forálacha an Bhunreacht seo.
2. Faoi réir forálacha an Bhunreacht seo, is é an Rialtas nó ar údarás an Rialtais a fheidhmeoidh cumhacht feidhmiúcháin an Stáit.
3. 1° Ní dhéanfar cogadh a fhógairt agus ní bheidh an Stát rannpháirteach in aon chogadh ach amháin le haontú Teach na nIonadaithe.
2° I gcás ionraidh iarbhír, áfach, féadfaidh an Rialtas cibé bearta a dhéanamh is dóigh leo is gá chun an Stát a chosaint, agus mura suífidh sé, gairmfear Teach na nIonadaithe chun teacht le chéile a luaithe is indéanta.
3° Ní dhéanfar aon ní sa Bhunreacht seo seachas Airteagal 15.5.2° a agairt chun aon dlí arna n-achtú ag an bPharlaimint atá sainráite chun sábháilteacht an phobail a áirithiú agus chun an Stát a chaomhnú le linn cogaidh nó éirí amach armtha a neamhbhailí. no chun aon ghníomh do rinneadh no a airbheartóidh do dhéanamh in aimsir chogaidh no reibiliúnaigh armtha do chur ar nea-mbrí do bhun aon dlí den tsórt san. San fho-alt seo foláionn “tráth cogaidh” tráth a mbeidh coinbhleacht armtha ar siúl nach bhfuil an Stát ina rannpháirtí ann ach a mbeidh rún ag gach Teach de chuid Teach na Pharlaiminte ina leith gur coinbhleacht armtha den sórt sin a d’eascair, éigeandáil náisiúnta a bheith ann a dhéanann difear do leasanna ríthábhachtacha an Stáit agus foláionn “aimsir chogaidh nó éirí amach armtha” cibé tráth tar éis foirceannadh aon chogaidh, nó aon choinbhleachta armtha den sórt sin a dúradh, nó éirí amach armtha, a rachaidh in éag go dtí gach ceann díobh. de Thithe na Pharlaiminte tar éis a chinneadh go bhfuil deireadh tagtha leis an éigeandáil náisiúnta ba chúis leis an gcogadh, an choinbhleacht armtha sin nó an éirí amach armtha sin.
4. 1° Beidh an Rialtas freagrach do Theach na nIonadaithe.
2° Tiocfaidh an Rialtas le chéile agus gníomhóidh sé mar chomhúdarás, agus beidh sé comhfhreagrach as na Ranna Stáit a bheidh faoi riaradh comhaltaí an Rialtais.
3° Ní dhéanfar rúndacht na bpléití ag cruinnithe den Rialtas a urramú i ngach imthosca ach amháin i gcás ina gcinnfidh an Phríomh-Chúirt Riaracháin gur cheart nochtadh a dhéanamh i leith ní áirithe—
 - i. ar mhaithe le riaradh an cheartais ag Chúirt, nó
 - ii. de bhua leas sáraitheach poiblí, de bhun iarratais chuige sin ó bhinse arna cheapadh nó arna ceapadh ag an Rialtas nó ag Aire den Rialtas ar údarás Thithe na Pharlaiminte chun fiosrúchán a dhéanamh ar ábhar a luafaidh siad a bheith tábhachtach don phobal.
4° Ullmhóidh an Rialtas Meastacháin ar Fháltais agus Meastacháin ar Chaiteachas an Stáit in aghaidh gach bliana airgeadais, agus tíolacfaidh sé do Theach na nIonadaithe iad lena mbreithniú.
5. 1° An Taoiseach a thabharfar ar cheann an Rialtais.
2° Coimeádfaidh an Taoiseach an tUachtarán ar an eolas i gcoitinne ar chúrsaí a bhaineann le beartas baile agus idirnáisiúnta.
6. 1° Ainmneoidh an Taoiseach comhalta den Rialtas chun bheith ina Tánaiste.
2° Gníomhóidh an Tánaiste chun gach críche in ionad an Taoisigh dá bhfaigheadh an Taoiseach bás, nó dá n-éireadh sé go buan-éagumasaithe, go dtí go mbeidh Taoiseach nua ceaptha.
3° Gníomhóidh an Tánaiste freisin thar ceann an Taoisigh nó in áit an Taoisigh le linn don Taoiseach a bheith as láthair go sealadach.
7. 1° Ní mór don Taoiseach, don Tánaiste agus don chomhalta den Rialtas atá i bhfeighil na Roinne Airgeadais a bheith ina gcomhaltaí de Theach na nIonadaithe.
2° Ní foláir do chomhaltaí eile an Rialtais a bheith ina gcomhaltaí den Teach Ionadaithe nó den Seanad, ach ní fhéadfaidh níos mó ná beirt a bheith ina gcomhaltaí den Seanad.

8. Beidh an ceart ag gach comhalta den Rialtas freastal agus éisteacht a fháil i ngach Teach den Pharlaimint.
9. 1° Féadfaidh an Taoiseach éirí as oifig tráth ar bith trína n-éirí as oifig a chur i lámha an Uachtaráin.
2° Féadfaidh comhalta ar bith eile den Rialtas éirí as oifig trína n-éirí as oifig a chur i lámha an Taoisigh lena chur faoi bhráid an Uachtaráin.
3° Glacfaidh an tUachtarán le héirí as comhalta den Rialtas, seachas an Taoiseach, má chomhairlíonn an Taoiseach é.
4° Féadfaidh an Taoiseach tráth ar bith, ar chúiseanna is leor leo, a iarraidh ar chomhalta den Rialtas éirí as; má theipeann ar an gcomhalta lena mbaineann an iarraidh a chomhlíonadh, déanfaidh an tUachtarán a cheapachán a fhoirceannadh má chomhairlíonn an Taoiseach amhlaidh.
10. Éireoidh an Taoiseach as oifig ar scor dó de thacaíocht thromlaigh a choinneáil i dTeach na nIonadaithe mura rud é, ar a gcomhairle, go ndíscaoileann an tUachtarán Teach na nIonadaithe agus ar Theach na nIonadaithe a aththionól tar éis an lánscoir go n-áiríonn an Taoiseach tacaíocht ó tromlach i dTeach na nIonadaithe.
11. 1° Má éiríonn an Taoiseach as oifig tráth ar bith measfar na comhaltaí eile den Rialtas a bheith tar éis éirí as oifig freisin, ach leanfaidh an Taoiseach agus comhaltaí eile an Rialtais dá ndualgais a chomhlíonadh go dtí go mbeidh a gcomharbaí curtha i gcrích acu. ceaptha.
2° Na comhaltaí den Rialtas a bheidh in oifig ar dháta an lánscoir ar Theach na nIonadaithe, leanfaidh siad de bheith i seilbh oifige go dtí go mbeidh a gcomharbaí ceaptha.
12. Déanfar na nithe seo a leanas a rialáil do réir dlí, eadhon, gnó a eagrú agus a dháileadh ar na Ranna Stáit sin, comhaltaí den Rialtas a ainmniú chun bheith ina nAirí i bhfeighil na Ranna sin, chun na feidhmeanna a chomhlíonadh. oifig comhalta den Rialtas le linn a bheith as láthair go sealadach nó a éagumais, agus luach saothair comhaltaí an Rialtais.

A Rannáin riaracháin

Cúigí na hÉireann

Airteagal 29

1. Aithníonn an Stát neamhspleáchas Chúige Uladh, Chúige Chonnacht, Chúige Laighean agus Chúige Mumhan.
2. Féadfaidh gach Cúige a mbunreacht féin a bhunú chun bunphrionsabail a bpolasaithe agus a bhfoirmeacha rialtais a fhoirmiú. Ní ghabhfaidh bunreachtanna cúige ionad údarás an Bhunreacht seo.
3. Ráthófar do na Cúigí foirm rialtais phoblachtach, agus rialóidh siad de réir phrionsabail an iolrachais, an smachta reachta, agus de réir idirscarthaí na gcumhachtaí.
4. Beidh tosaíocht ag dlíthe arna n-achtú ag an bPharlaimint ar dhlíthe arna n-achtú ag Reachtais Chúige.
5. Ní bhunófar ná ní thógfar Cúige nua ar bith laistigh de dhlínse aon Chúige eile; ná ní bhunófar Cúige ar bith trí dhá Chúige nó níos mó, nó codanna de Chúigí, a chur le chéile, gan toiliú ó Reachtais na gCúigí lena mbaineann agus ón bPharlaimint.

Airteagal 30

1. Aon chumhachtaí nach ndéonaítear don Stát leis an mBunreacht, nó le dlíthe arna n-achtú ag an bPharlaimint, déanfar iad a tharmligean chuig Cúigí na hÉireann.
2. Tá dualgas ar Chúigí na hÉireann meas a léiriú ar ghníomhartha poiblí, taifid agus imeachtaí breithiúnacha gach Cúige eile. Tá cead ag an bPharlaimint rialú a dhéanamh ar an mbealach ina bhféadfar cruthúnas ar ghníomhartha den sórt sin a ligean isteach.
3. Forordóidh Reachtasanna Cúige na hamanna, na háiteanna agus an modh chun toghcháin a reáchtáil ina gCúigí faoi seach.

Rialtas Áitiúil

Airteagal 31

1. Aithníonn an Stát ról an rialtais áitiúil maidir le fóram a sholáthar d'ionadaíocht dhaonlathach na bpobal áitiúil, i bhfeidhmiú agus i gcomhlíonadh ag an leibhéal áitiúil cumhachtaí agus feidhmeanna a thugtar le dlí agus i gcur chun cinn leasanna na bpobal sin trína thionscnaimh.
2. Beidh cibé údaráis áitiúla tofa go díreach ann a chinnfear le dlí agus cinnfear amhlaidh, faoi réir forálacha an Bhunreacht seo, a gcumhachtaí agus a bhfeidhmeanna agus déanfar iad a fheidhmiú agus a chomhlíonadh de réir dlí.
3. Déanfar toghcháin do chomhaltaí na n-údarás áitiúil sin do réir dlí tráth nach déanaí ná deireadh an chúigiú bliain tar éis na bliana deiridh a tionóladh iad.
4. Gach saoránach ag a mbeidh ceart vótála i dtoghchán do chomhaltaí de Theach na nIonadaithe agus cibé daoine eile a chinnfear le dlí, beidh ceart vótála aige i dtoghchán do chomhaltaí de na húdaráis áitiúla sin dá dtagraítear in alt 2. den Airteagal seo mar a chinnfear le dlí.
5. Déanfar corrfhóntais i gcomhaltas údarás áitiúil dá dtagraítear in alt 2 den Airteagal seo a líonadh de réir dlí.

I Caidreamh idirnáisiúnta

Airteagal 32

1. Dearbhaíonn Éire a dílseacht d'ideal na síochána agus an chomhoibrithe chairdiúil i measc na náisiún atá bunaithe ar cheartas agus moráltacht idirnáisiúnta.
2. Dearbhaíonn Éire go bhfuil sí ag cloí leis an bprionsabal a bhaineann le díospóidí idirnáisiúnta a réiteach go síochánta trí eadráin idirnáisiúnta nó trí chinneadh breithiúnach.
3. Glacann Éire le prionsabail an dlí idirnáisiúnta a aithnítear go ginearálta mar riail iompraíochta ina caidreamh le Stáit eile.
4. 1° Is de réir Airteagal 28 den Bhunreacht seo a fheidhmeoidh an Rialtas nó ar údarás an Rialtais cumhacht feidhmiúcháin an Stáit ina chaidreamh eachtrach nó i ndáil leis.
2° Chun aon fheidhm feidhmiúcháin de chuid an Stáit a fheidhmiú ina chaidreamh eachtrach nó i ndáil leis, féadfaidh an Rialtas, a mhéid agus faoi réir cibé coinníollacha, más ann, a chinnfear le dlí, leas a bhaint as nó a ghlacadh. aon orgán, ionstraim, nó modh nós imeachta a bheidh á n-úsáid nó lena nglacadh chun na críche céanna ag comhaltaí aon ghrúpa nó sraithe náisiún lena mbaineann nó lena dtiocfaidh an Stát chun comhoibrithe idirnáisiúnta in ábhair chomhleasa.
3° Féadfaidh an Stát teacht chun bheith ina chomhalta den Chomhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach (a bunaíodh le Conradh a síníodh sa Róimh an 25ú lá de Mhárta, 1957).
4° Deimhníonn Éire a tiomantas don Aontas Eorpach ina n-oibríonn ballstáit an Aontais sin le chéile chun an tsíocháin, comhluachanna agus leas a bpobal a chur chun cinn.
5° Féadfaidh an Stát Conradh Liospóin ag leasú an Chonartha ar an Aontas Eorpach agus an Chonartha ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh, arna shíniú i Liospóin an 13ú lá de Nollaig 2007 ("Conradh Liospóin"), a dhaingniú agus féadfaidh sé bheith ina chomhalta den Chonradh ar an Aontas Eorpach. Aontas arna bhunú de bhua an Chonartha sin.
6° Ní dhéanann aon fhoráil den Bhunreacht seo na dlíthe a achtaíodh, na gníomhartha a rinne nó na bearta arna nglacadh ag an Stát roimh theacht i bhfeidhm Chonaradh Liospóin, nó dá éis, is gá de bharr oibleagáidí comhaltais an Aontais Eorpaigh dá dtagraítear in aon fhoráil den Bhunreacht seo a neamhbhailí. fo-alt 5° den alt seo nó den Chomhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, nó a choisceann dlíthe a achtaítear, gníomhartha arna ndéanamh nó bearta arna nglacadh ag—
 - i. an tAontas Eorpach sin nó an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach, nó institiúidí dá chuid,
 - ii. na Comhphobail Eorpacha nó an tAontas Eorpach a bhí ann díreach roimh theacht i bhfeidhm do Chonaradh Liospóin, nó institiúidí de, nó
 - iii. comhlachtaí atá inniúil faoi na conarthaí dá dtagraítear san alt seo,as feidhm dlí a bheith aige sa Stát.
7° Féadfaidh an Stát na roghanna nó na discríd a fheidhmiú—
 - i. lena mbaineann Airteagal 20 den Chonradh ar an Aontas Eorpach a bhaineann le comhar feabhsaithe,
 - ii. faoi Phrótacal Uimh. 19 maidir le acquis Schengen arna lánpháirtiú i gcreat an Aontais Eorpaigh atá i gceangal leis an gConradh sin agus leis an gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (ar a dtugtaí an Conradh ag bunú an Chomhphobail Eorpaigh roimhe seo), agus
 - iii. faoi Phrótacal Uimh. 21 maidir le seasamh na Ríochta Aontaithe agus na hÉireann i leith an limistéir saoirse, slándála agus ceartais, atá i gceangal leis amhlaidh, lena n-áirítear an rogha go scoirfidh Prótacal sin Uimh. 21, go hiomlán nó go páirteach, d'fheidhm a bheith aige don Stát,ach beidh aon fheidhmiú den sórt sin faoi réir ceadú roimh ré ó dhá Theach na Pharlaiminte.
8° Féadfaidh an Stát aontú leis na cinní, na rialacháin nó na gníomhartha eile—

- i. faoin gConradh ar an Aontas Eorpach agus faoin gConradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh lena n-údaraitear do Chomhairle an Aontais Eorpaigh gníomhú seachas d'aon toil;
- ii. faoi na conarthaí sin lena n-údaraitear an gnáthnós imeachta reachtach a ghlacadh, agus
- iii. faoi fhomhír (d) d'Airteagal 82.2, an tríú fomhír d'Airteagal 83.1 agus mír 1 agus mír 4 d'Airteagal 86 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, a bhaineann leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais,

ach beidh comhaontú le haon chinneadh, rialachán nó gníomh den sórt sin faoi réir ceadú a fháil roimh ré ó dhá Theach na Parlaiminte.

9° Ní ghlacfaidh an Stát cinneadh arna ghlacadh ag an gComhairle Eorpach chun comhchosaint a bhunú de bhun Airteagal 42 den Chonradh ar an Aontas Eorpach i gcás ina mbeadh an Stát san áireamh sa chomhchosaint sin.

10° Féadfaidh an Stát an Conradh ar Cobhsaíocht, ar Chomhordú agus ar Rialachas san Aontas Eacnamaíoch agus Airgeadaíochta arna dhéanamh sa Bhruiséil an 2ú lá de Mhárta 2012, a dhaingniú. is gá de bharr oibleagáidí an Stáit faoin gConradh sin nó a choisceann dlíthe a achtaítear, gníomhartha arna ndéanamh nó bearta arna nglacadh ag comhlachtaí atá inniúil faoin gConradh sin ó fheidhm dlí a bheith acu sa Stát.

5. 1° Gach comhaontú idirnáisiúnta a dtiocfaidh an Stát chun bheith ina pháirtí ann, leagfar faoi bhráid Theach na nIonadaithe é.
2° Ní bheidh an Stát faoi cheangal ag aon chomhaontú idirnáisiúnta a bhainfidh muirear ar chistí poiblí mura mbeidh téarmaí an chomhaontaithe formheasta ag Teach na nIonadaithe.
3° Ní bhainfidh an t-alt seo le comhaontuithe nó coinbhinsiúin de chineál teicniúil agus riaracháin.
6. Ní bheidh aon chomhaontú idirnáisiúnta ina chuid de dhlí intíre an Stáit ach amháin mar a chinnfidh an Parlaimint.
7. 1° Féadfaidh an Stát toiliú le bheith faoi cheangal ag Comhaontú na Breataine-na hÉireann arna dhéanamh i mBéal Feirste ar an 10ú lá d'Aibreán, 1998, dá ngairtear an Comhaontú anseo feasta.
2° Féadfaidh aon fhoras a bhunaítear leis an gComhaontú nó faoi na cumhachtaí agus na feidhmeanna a thugtar dó leis an gComhaontú a fheidhmiú maidir le hoileán na hÉireann go léir nó le haon chuid de d'ainneoin aon fhorála eile den Bhunreacht seo a thugann cumhacht nó feidhm dá samhail d'aon duine nó d'aon duine. orgán Stáit arna cheapadh nó arna bunú nó arna bhunú leis an mBunreacht seo nó faoi. Aon chumhacht nó feidhm a thugtar d'fhoras den sórt sin maidir le díospóidí nó conspóidí a shocrú nó a réiteach, féadfaidh sé a bheith i dteannta nó in ionad aon chumhachta nó feidhme dá samhail a thugtar leis an mBunreacht seo d'aon duine nó orgán Stáit den sórt sin mar a dúradh.
8. Féadfaidh an Stát dlínse seach-chríche a fheidhmiú de réir phrionsabail an dlí idirnáisiúnta a aithnítear go ginearálta.
9. Féadfaidh an Stát Reachta na Róimhe den Chúirt Choiriúil Idirnáisiúnta arna dhéanamh sa Róimh an 17ú lá d'Iúil, 1998, a dhaingniú.

An tArd-Aighne

Airteagal 33

1. Beidh Ard-Aighne ann a bheidh ina chomhairleoir don Rialtas i gcúrsaí dlí agus tuairimí dlíthiúla, agus feidhmeoidh agus comhlíonfaidh sé na cumhachtaí, na feidhmeanna agus na dualgais sin go léir a thugtar nó a fhorchuirtear orthu leis an mBunreacht seo nó le dlí.
2. Is é an tUachtarán a cheapfaidh an tArd-Aighne ar ainmniúchán an Taoisigh.
3. Gach coir agus cion a hionchúiseofar in aon chúirt a bunófar faoi Airteagal 37 den Bhunreacht seo seachas cúirt dlínse achomair, déanfar é a ionchúiseamh in ainm an Phobail agus ar agra an Ard-Aighne nó duine éigin eile a bheidh údaraithe de réir dlí chun gníomhú. chun na críche sin.
4. Ní bheidh an tArd-Aighne ina chomhalta den Rialtas.
5. 1° Féadfaidh an tArd-Aighne éirí as oifig tráth ar bith trína n-éirí as oifig a chur i lámha an Taoisigh lena chur faoi bhráid an Uachtaráin.
2° Féadfaidh an Taoiseach, ar chúiseanna is leor leo, a iarraidh ar an Ard-Aighne éirí as.
3° I gcás ina mainnítear an t-iarratas a chomhlíonadh, foirceannfaidh an tUachtarán ceapachán an Ard-Aighne má chomhairlíonn an Taoiseach amhlaidh.
4° Rachaidh an tArd-Aighne as oifig ar an Taoiseach d'éirí as oifig, ach féadfaidh sé leanúint dá ndualgais a chomhlíonadh go dtí go mbeidh comharba an Taoisigh ceaptha.
6. Faoi réir na bhforálacha sin roimhe seo den Airteagal seo, beidh oifig an Ard-Aighne, lena n-áirítear an luach saothair a bheidh le híoc le sealbhóir na hoifige, á rialú le dlí.

An Chomhairle Stáit

Airteagal 34

1. Beidh Comhairle Stáit ann chun cabhrú leis an Uachtarán agus chun comhairle a thabhairt dó i dtaobh na n-ábhar go léir a bhféadfaidh an tUachtarán dul i gcomhairle leis an gComhairle sin maidir le feidhmiú agus comhlíonadh a gcumhachtaí agus a bhfeidhmeanna acu a luaitear sa Bhunreacht seo a bheith infheidhmithe. agus inchomhlíonta tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit, agus cibé feidhmeanna eile a thugtar don Chomhairle sin leis an mBunreacht seo d'feidhmiú.
2. Is iad na comhaltaí seo a leanas a bheidh ar an gComhairle Stáit:
 - i. Mar chomhaltaí ex-officio: an Taoiseach, an Tánaiste, an Príomh-Bhreitheamh, Uachtarán na Príomh-Chúirte Riaracháin, Uachtarán na hArd-Chúirte, Cainteoir Theach na nIonadaithe, Cainteoir an tSeanaid, agus an tArd-Aighne.
 - ii. Gach duine a bheidh ábalta agus toilteanach gníomhú mar chomhalta den Chomhairle Stáit a bheidh i seilbh oifig an Uachtaráin, nó oifig an Taoisigh, nó oifig an Phríomh-Bhreitheamh, nó oifig Uachtarán Chomhairle Feidhmiúcháin na hÉireann Stáit.
 - iii. (b) cibé daoine eile, más ann, a cheapfaidh an tUachtarán faoin Airteagal seo chun bheith ina gcomhaltaí den Chomhairle Stáit.
3. Féadfaidh an tUachtarán tráth ar bith agus ó am go ham, le barántas faoina láimh agus faoina Shéala, cibé daoine eile is cuí leo dá rogha féin, a cheapadh chun bheith ina gcomhaltaí den Chomhairle Stáit, ach ní mó ná seachtar amhlaidh. a cheapfar ina gcomhaltaí den Chomhairle Stáit an tráth céanna.
4. Déanfaidh gach comhalta den Chomhairle Stáit, ag an gcéad chruinniú den Chomhairle Stáit a fhreastalóidh sé mar chomhalta, dearbhú sa bhfoirm seo a leanas a ghlacadh agus a shuibscríobh: "I láthair Dé Uilechumhachtaigh, geallaim agus dearbhaím go sollúnta agus go dílis go gcomhlíonfaidh mé go dílis agus go coinsiasach mo chuid dualgas mar chomhalta den Chomhairle Stáit."
5. Gach comhalta den Chomhairle Stáit a cheap an tUachtarán, mura n-éagann sé roimhe sin, go n-éireoidh sé as, go dtiocfaidh sé go buan-éagumasaithe, nó go gcuirfear as oifig é, beidh sé i seilbh oifige go dtí go rachaidh comharba an Uachtaráin a cheap iad isteach ina oifig.
6. Féadfaidh comhalta ar bith den Chomhairle Stáit a cheapfaidh an tUachtarán éirí as oifig trína n-éirí as oifig a chur i lámha an Uachtaráin.
7. Féadfaidh an tUachtarán, ar chúiseanna is leor leo, le hordú faoina láimh agus faoina Shéala, ceapadh aon chomhalta den Chomhairle Stáit a cheapfaidh siad a fhoirceannadh.
8. Féadfaidh an tUachtarán cruinnithe den Chomhairle Stáit a chomóradh ag cibé tráthanna agus áiteanna a chinnfidh siad.

Airteagal 35

Ní fheidhmeoidh ná ní chomhlíonfaidh an tUachtarán aon cheann de na cumhachtaí nó na feidhmeanna a deirtear leis an mBunreacht seo a bheith infheidhmithe nó infheidhmithe acu tar éis dul i gcomhairle leis an gComhairle Stáit mura mbeidh, agus ar gach ócáid roimhe sin, cruinniú de. is iad an Chomhairle Stáit agus na comhaltaí a bheidh i láthair ag an gcruinniú sin a éistfidh siad.

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Airteagal 36

1. Beidh Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste ann chun gach eisíocaíocht a rialú thar ceann an Stáit agus chun gach cuntas airgid a riartar ag an bPharlaimint nó faoi údarás na Parlaiminte a iniúchadh.
2. Is é an tUachtarán a cheapfaidh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste ar ainmniúchán ó Theach na nIonadaithe.
3. Ní bheidh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste ina chomhalta de cheachtar Teach den Parlaimint agus ní shealbhóidh sé aon oifig ná post sochair eile.
4. Tabharfaidh an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste tuarascáil do Theach na nIonadaithe ar thréimhsí sonraithe mar a chinnfear le dlí.
5. 1° Ní chuirfear an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste as oifig ach amháin i gcás mí-iompair nó éagumais shonraithe, agus ansin amháin ar rúin arna rith ag Teach na nIonadaithe agus ag an Seanad ag iarraidh iad a chur as oifig.
2° Cuirfidh an Taoiseach in iúl go cuí don Uachtarán aon rúin den sórt sin a dúradh a ritheadh ag Teach na nIonadaithe agus ag an Seanad agus cuirfidh sé chucu cóip de gach rún den sórt sin arna dheimhniú ag Cainteoir Theach na Parlaiminte a mbeidh sé curtha ina leith. ritheadh.
3° Ar an bhfógra sin a fháil agus ar chóipeanna de na rúin sin a fháil, déanfaidh an tUachtarán láithreach, le hordú faoina lámh agus faoina Shéala, an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste a chur as oifig.
6. Faoi réir an méid sin roimhe seo, cinnfear le dlí téarmaí agus coinníollacha oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

Na Cúirteanna

Airteagal 37

1. Is i gcúirteanna arna mbunú le dlí a riarfar breithiúnas arna n-ainmniú agus arna gceapadh sa tslí dá bhforáiltear sa Bhunreacht seo, agus, ach amháin i cibé cásanna speisialta agus teoranta a fhorordófar le dlí, is go poiblí a riarfar é.
2. Is iad a bheidh sna Cúirteanna:
 - i. na Cúirteanna Céadchéime;
 - ii. Cúirteanna Riaracháin; agus
 - iii. Cúirt Achomhairc Dheiridh.
3. 1° Beidh ar na Cúirteanna Céadchéime Ard-Chúirt a mbeidh dlínse iomlán aici inti agus cumhacht aici chun gach ní agus ceist dlí nó fíorais, sibhialta nó coiriúil, a chinneadh.
2° Beidh ar na Cúirteanna Céadchéime freisin Cúirteanna dlínse áitiúla agus teoranta ag a mbeidh ceart achomhairc mar a chinnfear le dlí.
4. 1° Déanfaidh na Cúirteanna Riaracháin athbhreithniú ar ghníomhaíochtaí gníomhaireachtaí riaracháin agus ranna Rialtais chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh siad an dlí agus an Bunreacht.
2° Beidh ar na Cúirteanna Riaracháin Príomh-Chúirt Riaracháin ar a mbeidh freagracht amháin as athbhreithniú a dhéanamh ar dhíospóidí a bhaineann le caingne an Rialtais agus an Uachtaráin, agus beidh dlínse achomhairc aici i gcoinne breitheanna na bhFo-Chúirteanna Riaracháin.
3° Beidh ar na Cúirteanna Riaracháin Cúirteanna dlínse áitiúil agus teoranta agus ceart achomhairc mar a chinnfear le dlí.
4° Mura bhforáiltear a mhalairt leis an Airteagal seo, bainfidh an Phríomh-Chúirt Riaracháin le ceist bhailíocht aon dlí ag féachaint d'fhorálacha an Bhunreachta seo, agus ní ardófar aon cheist den sórt sin (trí phléadáil, argóint nó eile) in aon Chúirt a bunófar faoin Airteagal seo nó faoi aon Airteagal eile den Bhunreacht seo seachas an Phríomh-Chúirt Riaracháin, nó an Chúirt Uachtarach.
5° Ní bheidh dlínse ag Cúirt ar bith chun bailíocht dlí, nó aon fhorála de dhlí, a mbeidh an Bille curtha faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí ag an Uachtarán ina leith faoi Airteagal 26 den Bhunreacht seo a cheistiú, nó chun bailíocht a cheistiú. d'fhoráil dlí ina mbeidh an fhoráil chomhréire sa Bhille le haghaidh dlí den sórt sin curtha faoi bhráid na Cúirte Uachtaraí ag an Uachtarán faoin Airteagal sin 26 .
5. 1° An Chúirt Uachtarach a thabharfar ar an gCúirt Achomhairc Chríochnaitheach.
2° An Príomh-Bhreitheamh a bhéarfar ar uachtarán na Cúirte Uachtaraí.
3° Beidh dlínse achomhairc ag an gCúirt Uachtarach, faoi réir cibé rialacháin a fhorordófar le dlí, ó bhreith ón Ard-Chúirt, ón bPríomh-Chúirt Riaracháin, agus ó chinntí cúirteanna eile.
4° Ní achtófar aon dlí ach amháin ó dhlínse achomharcach na Cúirte Uachtaraí cásanna ina mbeidh ceisteanna i dtaobh bhailíocht aon dlí ag féachaint d'fhorálacha an Bhunreachta seo.
5° Beidh breith na Cúirte Uachtaraí i ngach cás críochnaitheach dochloíte.
6. 1° Gach éinne a ceapfar ina bhreitheamh fén mBunreacht so déanfa sé agus sínfidh sé an dearbhú so leanas:
“I láthair Dé Uilechumhachtaigh, geallaim agus dearbhaím go sollúnta agus go fírinneach go ndéanfaidh mé oifig an Phríomh-Bhreitheamh (nó de réir mar a bheidh) gan eagla ná fabhar, go cuí agus go dílis agus go dílis agus ar feadh m'eolais agus mo chumhacht, gean nó droch-thoil d'aon fhear, agus go seasfaidh mé leis an mBunreacht agus leis na dlíthe. Go n-ordóidh agus go gcothódh Dia mé.”
2° Is é an Príomh-Bhreitheamh a dhéanfaidh agus a shuibscríobhfaidh an Príomh-Bhreitheamh i láthair an Uachtaráin, agus déanfaidh gach duine de na breithiúna eile den Chúirt Uachtarach, de bhreithiúna na Príomh-Chúirte Riaracháin, de bhreithiúna na hArd-Chúirte agus de bhreithiúna na Cúirte Uachtaraí an dearbhú seo. gach Cúirt eile i láthair an Phríomh-Bhreitheamh nó an bhreithimh shinsearach den Chúirt Uachtarach atá ar fáil i gcúirt oscailte.

3° Déanfaidh gach breitheamh an dearbhú agus suibscríobhfaidh sé é sula rachaidh sé i mbun a dhualgas mar bhreitheamh den sórt sin, agus in aon chás tráth nach déanaí ná deich lá tar éis dáta a cheaptha nó cibé dáta is déanaí a chinnfidh an tUachtarán.

4° Aon bhreitheamh a dhiúltóidh nó a fhailleoidh an dearbhú san adubhradh do dhéanamh, tuigfear é d'fhágáil as a oifig.

7. 1° Bunófar Seirbhís Chúirteanna. Comhlacht neamhspleách a bheidh ann a mbeidh an fhreagracht air seasamh le neamhspleáchas breithiúnach, riaradh na gcúirteanna a rialáil, agus breithiúna a ainmniú lena gceapadh ar an leibhéal áitiúil, cúigeach agus náisiúnta.

2° Is iad a bheidh ar an tSeirbhís Chúirteanna Príomh-Bhreitheamh na hÉireann, a bheidh ina oifigeach ceannais *ex officio di*, agus dáréag comhaltaí tofa. Caithfidh na Feisirí go léir a bheith ina gcomhaltaí den bhreithiúnas, agus a leath díobh tofa ag breithiúna sna cúirteanna íochtaracha agus an leath eile tofa ag seisiún comhpháirteach den Pharlaimint. Fónfaidh na comhaltaí tofa go léir téarma cúig bliana agus beidh siad faoi réir a aisghairme ag na cúirteanna íochtaracha nó ag an bPharlaimint.

3° Leagfar amach cáilíochtaí gach breithimh ar gach leibhéal den bhreithiúnas leis na rialacha agus leis na rialacháin a leagfaidh an tSeirbhís Chúirteanna amach.

Airteagal 38

1. Tar éis a n-ainmniúchán a fháil ón tSeirbhís Chúirteanna, is é an tUachtarán a cheapfaidh breithiúna na Cúirte Uachtaraí, na Príomh-Chúirte Riaracháin, na hArd-Chúirte agus na Cúirteanna eile go léir a bhunófar de bhun Airteagal 37 de seo.
 2. Beidh gach breitheamh neamhspleách i bhfeidhmiú a bhfeidhmeanna breithiúnacha agus faoi réir an Bhunreacht seo agus an dlí amháin.
 3. Ní bheidh aon bhreitheamh cáilithe chun bheith ina chomhalta de cheachtar Teach den Pharlaimint ná chun aon oifig nó post sochair eile a shealbhú.
 4. 1° Ní dhéanfar breitheamh den Chúirt Uachtarach, den Phríomh-Chúirt Riaracháin, nó den Ard-Chúirt a chur as oifig ach amháin i gcás mí-iompair nó éagumais shonraithe, agus ansin amháin ar rúin arna rith ag Teach na nIonadaithe agus ag an Seanad ag iarraidh iad a chur as oifig. .
2° Cuirfidh an Taoiseach in iúl don Uachtarán go cuí aon rúin den sórt sin a rithfidh Teach na nIonadaithe agus an Seanad, agus cuirfidh sé chucu cóip de gach rún den sórt sin arna dheimhniú ag Cainteoir Theach na Parlaiminte lena rithfear é. .
3° Ar an bhfógra san agus ar chóipeanna de na rúin sin d'fháil, déanfaidh an tUachtarán láithreach, le hordú faoina lámh agus faoina Shéala, an breitheamh lena mbaineann siad a chur as oifig.
5. 1° Ní laghdófar luach saothair breithiúna le linn a n-oifige ach amháin do réir an ailt seo.
2° Tá luach saothair breithiúna faoi réir cánacha, tobhaigh nó muirir eile a fhorchuirtear le dlí ar dhaoine i gcoitinne nó ar dhaoine a bhaineann le haicme áirithe.
3° Más rud é, roimh achtú an ailt seo nó dá éis, go ndéanfar, nó dá éis sin, laghduithe a dhéanamh le dlí ar luach saothair daoine de chuid aicmí daoine a n-íoctar a luach saothair as airgead poiblí agus go ndeirtear sa dlí sin gur i bpuiblíocht atá na laghduithe sin. ús, féadfar foráil a dhéanamh freisin le dlí chun laghduithe comhréireacha a dhéanamh ar luach saothair breithiúna.

Airteagal 39

Fé réir na bhforálacha san roimhe seo den Bhunreacht so a bhaineann leis na Cúirteanna, déanfar na nithe so leanas a rialáil do réir dlí, sé sin le rá:—

- i. líon breithiúna na Cúirte Uachtaraí, na Príomh-Chúirte Riaracháin, agus na hArd-Chúirte, luach saothair, aois scoir agus pinsin na mbreithiúna sin,
- ii. líon breithiúna na gCúirteanna eile go léir, agus a dtéarmaí ceapacháin, agus
- iii. comhdhéanamh agus eagrú na gCúirteanna sin, dáileadh dlínse agus gnó ar na Cúirteanna agus na breithiúna sin, agus gach ábhar nós imeachta.

Airteagal 40

1. Ní oibreoidh aon ní sa Bhunreacht seo chun feidhmiú feidhmeanna teoranta agus cumhachtaí de chineál breithiúnach, in ábhair seachas ábhair choiriúla, ag aon duine nó comhlacht daoine a bheidh údaraithe go cuí le dlí chun na feidhmeanna agus na cumhachtaí sin a fheidhmiú a neamhbhailiú, d'ainneoin an duine sin nó ní breitheamh ná cúirt arna cheapadh nó arna bunú amhlaidh faoin mBunreacht seo an cólucht daoine sin.
2. Ní ghlacfaidh aon uchtáil le duine a thioctfaidh in éifeacht nó a ndeirtear go nglacfar éifeacht leis tráth ar bith tar éis don Bhunreacht seo teacht i ngníomh faoi dhlíthe arna n-achtú ag an bPharlaimint agus is uchtáil de bhun ordaithe arna dhéanamh nó údarú arna thabhairt ag aon duine nó comhlacht daoine a bheidh ainmnithe ag an bPharlaimint. na dlíthe sin chun na feidhmeanna agus na cumhachtaí sin d'fheidhmiú, bhí nó beidh siad neamhbhailí de bhíthin amháin nár bhreitheamh nó cúirt arna cheapadh nó arna bunú amhlaidh faoin mBunreacht seo an duine nó an comhlacht daoine sin.

Triail Cionta

Airteagal 41

1. Ní dhéanfar aon duine a thriail in aon chúiseamh coiriúil ach amháin in am trátha dlí.
2. Féadfaidh cúirteanna dlínse achomair mionchionta a thriail.
3. 1° Féadfar cúirteanna speisialta a bhunú le dlí chun cionta a thriail i gcásanna ina gcinnfear do réir an dlí sin nach leor na gnáthchúirteanna chun riaradh éifeachtach an cheartais a áirithiú, agus chun síocháin agus ord poiblí a chaomhnú.
2° Is le dlí a fhorordófar comhdhéanamh, cumhachtaí, dlínse agus nós imeachta na gcúirteanna speisialta sin.
4. 1° Féadfar binsí míleata a bhunú chun cionta in aghaidh an dlí mhíleata a líomhnaítear a bheith déanta ag daoine le linn dóibh a bheith faoin dlí míleata a thriail agus freisin chun déileáil le staid chogaidh nó éirí amach armtha.
2° Ní dhéanfaidh aon armchúirt nó binse míleata eile comhalta d'Óglaigh na hÉireann nach bhfuil ar seirbhís gníomhach a thriail i gcion is inaitheanta ag na cúirteanna sibhialta mura mbeidh an cion sin laistigh de dhlínse aon armchúirteanna nó binse míleata eile faoi. aon dlí chun smacht míleata a fhorghníomhú.
5. Ach amháin i gcás cionta faoi alt 2, alt 3 nó alt 4 den Airteagal seo a thriail ní thriailfear aon duine in aon chúiseamh coiriúil gan giúiré.
6. Ní bhainfidh forálacha Airteagail 40 agus 41 den Bhunreacht seo le haon chúirt nó binse arna chur ar bun faoi alt 3 nó alt 4 den Airteagal seo.

Airteagal 42

Is éard a bheidh i dtréas ach amháin chun cogadh a thobhach in aghaidh an Stáit, nó cabhrú le haon Stát nó duine nó aon duine a ghríosú nó a chomhcheilg le haon duine chun cogadh a thobhach in aghaidh an Stáit, nó iarracht a dhéanamh le forneart nó ar mhodh foréigneach eile na horgáin rialtais a bhunaítear leis seo a threascairt. Bunreacht, nó páirt a ghlacadh nó baint a bheith aige le haon duine nó é a ghríosú nó a chomhcheilg le déanamh nó páirt a ghlacadh in aon iarracht den sórt sin.

F Cearta Neamhdhíonta

Ceartha Pearsanta

Airteagal 43

1. Measfar na saoránaigh uile, mar dhaoine daonna, comhionann os comhair an dlí.
Ní mheasfar go gciallaíonn sé sin nach dtabharfaidh an Stát ina achtacháin aird chuí ar dhifriochtaí cumais, coirp agus moráltachta, agus feidhme sóisialta.
2. 1° Ní thabharfaidh an Stát teidil uaisleachta.
2° Ní cead do shaoránach ar bith teideal uaisleachta ná onóra a ghlacadh ach amháin le ceadú an Rialtais roimh ré.
3. 1° Ráthaíonn an Stát ina dhlíthe cearta pearsanta an tsaoránaigh a urramú agus, a mhéid is indéanta, a dhlíthe a chosaint agus a sheasamh.
2° Cosnóidh an Stát, go háirithe, lena dhlíthe mar is fearr is féidir é ar ionsaí éagórach agus, i gcás éagóra, déanfaidh sé beatha, pearsa, dea-chlú agus cearta maoine gach saoránaigh a chosaint.
3° Féadfar foráil a dhéanamh le dlí chun foirceannadh toirchis a rialú.
4. 1° Ní bhainfear a shaoirse phearsanta d'aon saoránach ach amháin de réir dlí.
2° Ar ghearán do dhéanamh ag éinne no thar ceann éinne chun na hArd-Chúirte no d'aon bhreitheamh di ag líomhain go bhfuil an duine sin á choinneáil go nea-dhleathach, déanfaidh an Ard-Chúirt agus aon bhreitheamh dá ndéanfar an gearán san fiosrúchán láithreach. an gearán sin agus féadfa sé a ordú don duine go mbeidh an duine sin á choinneáil i gcoimeád corp an duine sin a thabhairt ar aird os comhair na hArd-Chúirte lá ainmnithe agus forais a choinneála a dheimhniú i scríbhinn, agus déanfaidh an Ard-Chúirt, ar chorp an duine sin. an duine sin á thabhairt ar aird os comhair na Cúirte sin agus tar éis caoi a thabhairt don duine ina mbeidh sé á choinneáil údar a thabhairt leis an gcoinneáil, a ordú an duine sin a scaoileadh saor ón gcoinneáil sin mura deimhin leis go bhfuil sé á choinneáil do réir an dlí.
3° I gcás corp duine a líomhnaítear a bheith á choinneáil go neamhdhleathach a thabhairt ar aird os comhair na hArd-Chúirte de bhun ordaithe chuige sin arna dhéanamh faoin alt seo agus gur deimhin leis an gCúirt sin go bhfuil an duine sin á choinneáil do réir dlí ach gur deimhin leis an gCúirt sin. dlí neamhbhailí ag féachaint d'fhorálacha an Bhunreachta seo, déanfaidh an Ard-Chúirt ceist bhailíocht an dlí sin a tharchur chun na Cúirte Uachtaraí mar chás sonraithe agus féadfaidh sí, tráth na tagartha sin nó tráth ar bith dá éis sin, a cheadú. an duine sin a bheith faoi shaoirse ar bhannaí den sórt sin agus faoi réir cibé coinníollacha a shocróidh an Ard-Chúirt go dtí go gcinneadh an Chúirt Uachtarach an cheist a tarchuireadh chuici amhlaidh.
4° Is í an Ard-Chúirt a mbeidh corp duine a líomhnaítear a bheith á choinneáil go neamhdhleathach le tabhairt ar aird de bhun ordaithe chuige sin faoin alt seo, má bhíonn Uachtarán na hArd-Chúirte nó, mura bhfuil sé ar fáil, stiúrfaidh an breitheamh sinsearach den Chúirt sin a bheidh ar fáil amhlaidh maidir le haon chás áirithe, triúr breithiúna agus ní bheidh ann, i ngach cás eile, ach aon bhreitheamh amháin.
5° Ní déanfar, áfach, aon ní san alt seo a agairt chun aon ghníomh de chuid Óglaigh na hÉireann a thoirmeasc, a rialú ná a chur isteach le linn stát cogaidh nó éirí amach armtha a bheith ar marthain.
6° Féadfar socrú a dhéanamh le dlí go ndíoltóidh cúirt bannaí do dhuine a chúiseofar i gcion tromáí má mheastar le réasún gur gá é sin chun cosc a chur ar an duine sin cion tromchúiseach a dhéanamh.
5. Tá áit chónaithe gach saoránaigh dosháraithe agus ní ceadaítear é a iontráil go héigeantach ach amháin de réir an dlí.
6. 1° Ráthaíonn an Stát saoirse chun na cearta seo a leanas a fheidhmiú, faoi réir an oird phoiblí agus na moráltachta: -

i. Ceart na saoránach a gciontuíte agus a dtuairimí a chur in iúl go saorálach.

Ar a shon sin gur ábhar mór tábhachta den sórt sin chun leas an phobail d'oideachas tuairime an phobail, féachfaidh an Stát lena áirithiú go ndéanfaidh orgáin tuairime an phobail, amhail an raidió, an preas, an phictiúrlann, agus a sairse dhlisteanáigh chun cainte á gcaomhnú acu. , lena n-áirítear cáineadh ar bheartas an Rialtais, ní úsáidfear é chun an bonn a bhaint den ord poiblí nó den mhoráltacht ná d'údarás an Stáit.

Is cion é foilsíú nó ábhar míghéanach a fhoilsíú nó a rá agus beidh sé inphionóis de réir dlí.

ii. Ceart na saoránach teacht le chéile go síochánta agus gan arm.

Féadfar socrú a dhéanamh le dlí chun cruinnithe a chosc nó a rialú a gceinnfear de réir dlí a ríomhfar a bheith ina gcúis le sárú ar an tsíocháin nó ina gcontúirt nó ina núis don phobal i gcoitinne agus chun cruinnithe i gcomharsanacht ceachtar acu a chosc nó a rialú. Teach na Pharlaiminte.

iii. Ceart na saoránach chun cumainn agus ceardchumainn a bhunú.

Féadfar, áfach, dlíthe a achtú chun feidhmiú an chirt sin roimhe seo a rialáil agus a rialú ar mhaithe le leas an phobail.

2° Ní bheidh aon idirdhealú polaitíochta, creidimh nó aicme i ndlíthe a rialaíonn an modh chun comhlachais agus ceardchumainn a bhunú agus an ceart chun saorthionóil a fheidhmiú.

An Teaghlach

Airteagal 44

- 1° Aithníonn an Stát an Teaghlach mar bhun-ghrúpa agus bun-ghrúpa an tSochaí, agus mar fhoras morálta ag a bhfuil cearta doshannta do-sheachanta, réamhreachta agus níos fearr ná gach dlí dearfa.
2° Ráthaíonn an Stát, mar sin, go gcosnóidh sé an Teaghlach ina bhunreacht agus ina údarás, mar bhonn riachtanach d'ord sóisialta agus mar rud atá fíor-riachtanach chun leasa an Náisiúin agus an Stáit.
2. 1° Go háirithe, aithníonn an Stát go dtugann bean, trína saol sa teach, tacaíocht don Stát nach féidir leas an phobail a bhaint amach dá uireasa.
2° Féachfaidh an Stát, dá bhrí sin, lena chinntiú nach mbeidh de cheangal ar mháithreacha, de bharr riachtanas eacnamúil, gabháil d'obair chun faillí a dhéanamh ar a ndualgais sa teach.
3. 1° Geallann an Stát foras an Phósta, ar a bhfuil an Teaghlach bunaithe, a chosaint le cúram speisialta agus é a chosaint ar ionsaí.
2° Féadfaidh Cúirt arna hainmniú le dlí pósadh a dhíscáoileadh i gcás, ach amháin sa chás gur deimhin léi—
 - i. níl aon ionchas réasúnach ann go mbeidh comhréiteach idir na céilí,
 - ii. cibé foráil is cúí leis an gCúirt ag féachaint do na himthosca atá ann nó a dhéanfar le haghaidh na gcéilí, aon leanaí de cheachtar acu nó an bheirt acu agus aon duine eile a bheidh forordaithe le dlí, agus
 - iii. go gcomhlíontar aon choinníollacha breise a fhorordaítear le dlí.
3° Féadfar socrú a dhéanamh le dlí chun pósadh a dheonaítear faoi dhlí sibhialta stáit eile a aithint faoi dhlí an Stáit do lánscor ar pósadh.
4. Féadfaidh beirt pósadh a chonradh de réir an dlí gan idirdhealú a dhéanamh ar a ngnéas.

Oideachas

Airteagal 45

1. Admhaíonn an Stát gurb é an Teaghlach príomhoide agus oideachasóir nádúrtha an linbh agus ráthaíonn go n-urramóidh sé ceart agus dualgas doshannta tuistí oideachas reiligiúnach agus morálta, intleachtúil, coirp agus sóisialta a leanaí a sholáthar, de réir a n-acmhainne.
2. Beidh saoirse ag tuismitheoirí an t-oideachas sin a sholáthar ina dtithe nó i scoileanna príobháideacha nó i scoileanna atá aitheanta nó bunaithe ag an Stát.
3. 1° Ní chuirfidh an Stát iallach ar tuismitheoirí, de shárú ar a gcoinsias agus ar a rogha dleathach, a bpáistí a chur chuig scoileanna arna mbunú ag an Stát, nó chuig aon chineál áirithe scoile a bheidh ainmnithe ag an Stát.
2° Mar chaomhnóir an leasa choitinn, áfach, éileoidh an Stát, i bhfianaise na gcoinníollacha iarbhir, go bhfaigheadh na leanaí oideachas íosta áirithe, morálta, intleachtúil agus sóisialta.
4. Soláthróidh an Stát bunoidreachas in aisce agus féachfaidh sé le cur le tionscnamh oideachais phríobháidigh agus chorparáideach agus le cúnamh réasúnach a thabhairt dó, agus, nuair a éilíonn leas an phobail é, soláthróidh sé saoráidí nó forais oideachais eile ag féachaint go cuí, áfach, do chearta na dtuismitheoirí, go háirithe maidir le foirmiú reiligiúnach agus morálta.

Leanaí

Airteagal 46

1. Aithníonn agus daingníonn an Stát cearta nádúrtha agus do-inscríofa gach linbh agus déanfaidh sé, a mhéid is indéanta, lena dhlíthe na cearta sin a chosaint agus a sheasamh.
2. 1° I gcásanna eisceachtúla, nuair a theipeann ar na tuismitheoirí, beag beann ar a stádas pósta, ina ndualgas i leith a leanaí a mhéid gur dóigh go ndéanfaí dochar do shábháilteacht nó do leas aon duine dá leanaí, déanfaidh an Stát caomhnóir an choitinn. Féachfaidh an leas, trí mhodhanna comhréireacha mar a fhoráiltear le dlí, le háit na dtuismitheoirí a sholáthar, ach aird chuí a thabhairt i gcónaí ar chearta nádúrtha agus dochúlaithe an linbh.
2° Déanfar socrú le dlí chun aon leanbh a uchtáil i gcás inar mhainnigh na tuismitheoirí go ceann cibé tréimhse ama a bheidh forordaithe le dlí ina ndualgas i leith an linbh agus mar is gá sin ar mhaithe le leas an linbh.
3. Déanfar foráil le dlí maidir le socrúchán deonach chun aon leanbh a uchtáil agus a ghlacadh.
4. 1° Déanfar socrú le dlí, le linn na himeachtaí go léir a réiteach—
 - i. arna thabhairt ag an Stát, mar chaomhnóir an leasa choitinn, chun dochar a dhéanamh do shábháilteacht agus leas aon linbh a chosc, nó
 - ii. maidir le huchtáil, caomhnóireacht nó coimeád, nó rochtain ar, aon leanbh, beidh leas an linbh mar phríomhcheist.
2° Déanfar socrú le dlí chun a áirithiú, a mhéid is indéanta, go mbeidh tuairimí an linbh sna himeachtaí go léir dá dtagraítear i bhfo-alt 1° den alt seo maidir le haon leanbh atá in ann teacht ar a dtuairimí féin. fhionnadh agus aird chuí á tabhairt ar aois agus aibíocht an linbh.

Maoin Phríobháideach

Airteagal 47

1. 1° Admhaíonn an Stát go bhfuil ag an duine, de bhua a bheith réasúnach, an ceart nádúrtha, roimh an dlí dearfach, chun úinéireacht phríobháideach earraí seachtracha.
2° Dá réir sin ní ráthaíonn an Stát aon dlí a rith ag féachaint le deireadh a chur leis an gceart úinéireachta príobháidí nó leis an gceart ginearálta chun maoin a aistriú, a thiomnú agus a oidhreacht.

- 1° Aithníonn an Stát, áfach, gur cheart, sa tsochaí shibhialta, feidhmiú na gceart a luaitear sna forálacha sin roimhe seo den Airteagal seo a bheith faoi rialú ag prionsabail an cheartais shóisialaigh.
2° Féadfaidh an Stát, dá réir sin, de réir dlí, de réir dlí, feidhmiú na gceart sin a theorannú d'fhonn a bhfeidhmiú a réiteach le riachtanais an leasa choitinn.

Creideamh

Airteagal 48

1. Admhaíonn an Stát go bhfuil ómós an adhartha phoiblí dlite do Dhia Uilechumhachtach. Beidh urraim aige dá Ainm, agus urraim agus onóir don chreideamh.
2. 1° Faoi réir oird phoiblí agus mhoráltachta, tá saoirse coinsiasa agus saorghairm agus cleachtadh an chreidimh ráthaithe do gach saoránach.
2° Ráthaíonn an Stát gan aon chreideamh a bhronnadh.
3° Ní dhéanfaidh an Stát aon mhíchumas a fhorchur ná aon idirdhealú a dhéanamh ar fhoras gairm, creidimh nó stádais reiligiúnaigh.
4° Ní dhéanfaidh reachtaíocht a sholáthraíonn cúnamh Stáit do scoileanna idirdhealú idir scoileanna atá faoi bhainistí sainchreidimh éagsúla, ná ní dhéanfaidh sí dochar do cheart aon linbh freastal ar scoil a fhaigheann airgead poiblí gan freastal ar theagasc creidimh sa scoil sin.
5° Beidh de cheart ag gach sainaicme creidimh a ghnóthaí féin a bhainistí, maoin shochorraithe agus dhochorraithe a shealbhú, a fháil agus a riaradh, agus forais a chothabháil chun críocha creidimh nó carthanúla.
6° Ní atreorófar maoin aon ainmníochta creidimh ná aon fhorais oideachais ach amháin chun oibreacha riachtanacha chun leasa phoiblí agus ar chúiteamh a íoc.

Ceartha Eacnamaíochta

Airteagal 49

1. Tá ag gach uile dhuine an ceart chun oibre, chun saor-rogha fostaíochta, chun coinníollacha fabhracha oibre agus chun cosaint in aghaidh na dífhostaíochta.
2. Tá ag gach duine, gan aon idirdhealú, an ceart chun pá comhionann as obair chomhionann.
3. Tá ag gach duine a oibríonn an ceart chun luach saothair cóir fabhrach chun a áirithiú dóibh féin agus dá muintir go bhfuil siad ar marthain ar fiú dínit an duine é, agus go ndéanfar é a fhorlíonadh, más gá, ar mhodhanna eile cosanta sóisialta.
4. Tá ag gach duine an ceart chun ceadchumainn a fhoirmiú agus chun dul isteach iontu chun a leasanna a chosaint.
5. I gcomhréir leis an dlí, tá an ceart ag oibrithe agus fostóirí, nó ag a n-eagraíochtaí faoi seach, comhaontuithe comhchoiteanna a chaibidil agus a thabhairt i gcrích ar na leibhéil iomchuí agus, i gcásanna coinbhleachtaí leasa, gníomhaíocht chomhchoiteann a ghlacadh chun a leasanna a chosaint, lena n-áirítear stailc .
6. Tá ag gach duine an ceart chun sosa agus chun fóillíochta, lena n-áirítear teorannú réasúnach ar uaireanta oibre agus laethanta saoire tréimhsiúla le pá.

Airteagal 50

1. Aithníonn agus urramaíonn an Stát an teidlíocht chun sochair slándála sóisialta agus seirbhísí sóisialta a sholáthraíonn cosaint i gcásanna amhail máithreachas, breoiteacht, tionóiscí

tionsclaíocha, spleáchas nó seanaois, agus i gcás cailteanas fostaíochta, i gcomhréir leis na rialacha atá leagtha síos le dlí. .

2. gach duine a chónaíonn agus a ghluaiseann go dleathach laistigh de Phoblacht na hÉireann i dteideal sochair slándála sóisialta agus buntáistí sóisialta de réir an dlí.
3. D'fhonn eisiamh sóisialta agus bochtaineacht a chomhrac, aithníonn agus urramaíonn an Stát an ceart chun cúnaimh shóisialaigh agus tithíochta chun a áirithiú go bhfuil a ndóthain acmhainní ann dóibh go léir, de réir na rialacha atá leagtha síos le dlí.

Airteagal 51

Tá ag gach duine an ceart chun rochtain a fháil ar chúram sláinte coisctheach agus chun tairbhiú den chóireáil leighis faoi na coinníollacha arna mbunú le dlí. Déanfar ardleibhéal cosanta do shláinte an duine a áirithiú i saineáil agus i gcur chun feidhme bheartais agus ghníomhaíochtaí uile an Stáit.

Airteagal 52

Tá ag gach duine an ceart chun aer agus uisce glan, agus chun timpeallacht shábháilte agus shláintiúil a chaomhnú. Is maoin choiteann ag na daoine go léir, lena n-áirítear na glúnta atá le teacht, acmhainní nádúrtha poiblí Phoblacht na hÉireann, agus déanfar iad a chaomhnú agus a chothabháil ar mhaithe le cách.

Treorach Prionsabail an Bheartais Shóisialta

Airteagal 53

Is mar threoir ghinearálta don Pharlaimint na prionsabail a bhaineann le beartas sóisialta atá leagtha amach san Airteagal seo. Is faoi chúram na Parlaiminte go heisiatach a bheidh feidhmiú na bprionsabal sin le linn dlíthe a dhéanamh, agus ní bheidh sé inaitheanta ag aon Chúirt faoi aon cheann d'fhorálacha an Bhunreacht seo.

1. Déanfaidh an Stát a dhícheall leas an phobail go léir a chur ar aghaidh trí ord sóisialta a áirithiú agus a chosaint chomh héifeachtach agus is féidir ina gcuirfidh an ceartas agus an charthanacht na forais go léir ar an eolas faoin saol náisiúnta.
2. Díreoidh an Stát, go háirithe, a bheartas chun na nithe seo a leanas a áirithiú: -
 - i. Go bhféadfaidh na saoránaigh (a bhfuil acu go léir, mar an gcéanna, idir fhir agus mhná, an ceart chun slite beatha imleor) bealach a fháil trína slite beatha chun soláthar réasúnach a dhéanamh dá riachtanais tí.
 - ii. Go bhféadfar úinéireacht agus rialú acmhainní ábharacha an phobail a dháileadh ar na pearsana aonair príobháideacha agus ar na haicmí éagsúla sa tslí is fearr chun leas an choitinn.
 - iii. Ní cheadófar, go háirithe, forbairt ar oibriú na saoriomaíochta sa chaoi is go mbeidh de thoradh air úinéireacht nó rialú tráchtearraí bunriachtanacha a chomhchruinniú i roinnt daoine aonair chun aimhleasa coiteanna.
 - iv. Is í leas na ndaoine i gcoitinne an phríomhaidhm shíoraí agus an phríomhaidhm a bhaineann le rialú creidmheasa.
 - v. Go bhféadfar a oiread teaghlach agus is indéanta sna himthosca a bhunú ar an talamh faoi shlándáil eacnamaíoch.
3. 1° Tabharfaidh an Stát fabhar agus, más gá, forlíonfaidh sé tionscnamh príobháideach i dtionscal agus i dtráchtáil.
2° Féachfaidh an Stát lena áirithiú go seolfar fiontar príobháideach ar shlí a áiritheoidh éifeachtúlacht réasúnach i dtáirgeadh agus i ndáileadh earraí agus go gcosnófar an pobal ar shaothrú éagórach.
4. 1° Geallann an Stát dó féin go gcosnóidh sé go speisialta leasanna eacnamúla na gcodanna is laige den phobal, agus, más gá, rannchuidiú le tacaíocht a thabhairt don easlán, don bhaintreach, don dílleachta, agus don aosach.
2° Féachfaidh an Stát lena chinntiú nach mbainfear mí-úsáid as neart agus sláinte oibrithe, fear agus ban, ná aois tairisceana leanaí agus nach gcuirfear iallach ar shaoránaigh, de bharr riachtanas eacnamaíoch, dul isteach ar ghníomhartha nach n-oireann dá ngnéas, dá n-aois nó dá n-aois. neart.

Leasú ar an mBunreacht

Airteagal 54

1. Féadfar aon fhoráil den Bhunreacht seo a leasú, trí athrú, breisiú nó aisghairm, ar an modh dá bhforáiltear leis an Airteagal seo.
2. Tionscnófar i dTeach na nIonadaithe mar Bhille gach togra chun an Bunreacht seo a leasú, agus ar é a bheith rite nó measta a bheith rite ag dhá Theach na Pharlaiminte, cuirfear faoi bhráid Reifreann é chun breith na ndaoine do réir Reifreann. leis an dlí atá i bhfeidhm de thuras na huaire maidir leis an Reifreann.
3. Déarfar gur “Acht chun an Bunreacht do leasú” a bheidh i ngach Bille den tsórt san.
4. Ní bheidh aon togra eile i mBille ina mbeidh togra nó tograí chun an Bunreacht seo a leasú.
5. Bille ina mbeidh togra chun an Bunreacht seo do leasú a dhéanamh, síneoidh an tUachtarán láithreach é dá sástacht gur comhlíonadh forálacha an Airteagail seo ina leith agus go mbeidh an moladh sin ceadaithe go cuí ag an bpobal do réir na bhforál. d'alt 1 d'Airteagal 55 den Bhunreacht seo agus fógróidh an tUachtarán go cuí é ina dhlí.

An Reifreann

Airteagal 55

1. Gach togra chun leasú a dhéanamh ar an mBunreacht seo a chuirfear faoi bhráid an phobail trí Reifreann ar chinneadh na ndaoine, measfar, chun críche Airteagal 54 den Bhunreacht seo, go bhfuil sé ceadaithe ag an bpobal, más rud é, ar a chur faoina bhráid amhlaidh, a beidh tromlach na vótaí a chaitear ag an Reifreann sin i bhfabhar a achtú ina dhlí.
2. 1° Gach togra, seachas togra chun an Bunreacht a leasú, a chuirfear faoi bhráid an phobail trí Reifreann ar chinneadh na ndaoine, measfar go mbeidh sé curtha ar chrosadh ag an bpobal más ina choinne a bheidh tromlach na vótaí a caitheadh ag an Reifreann sin. a achtú ina dhlí agus má chaithfidh na vótaí a caitheadh amhlaidh i gcoinne a achtú ina dhlí ní lú ná tríocha a trí agus trian faoin gcéad. de na vótálaithe ar an gelár.
2° Gach togra, seachas togra chun an Bunreacht a leasú, a chuirfear faoi bhráid an phobail trí Reifreann ar chinneadh na ndaoine, measfar, chun críocha Airteagal 27 de seo, a bheith ceadaithe ag na daoine mura gcuirfidh siad crosadh air de réir an Rialacháin seo. forálacha an fho-ailt sin roimhe seo den alt so.
3. Gach saoránach ag a bhfuil ceart vótála i dtoghchán do chomhaltaí de Theach na nIonadaithe beidh an ceart aige vótáil ag Reifreann.
4. Faoi réir mar a dúradh, beidh an Reifreann á rialú le dlí.

Bunreacht 1937 a Aisghairm agus Buanú Dlíthe

Airteagal 56

Bunreacht na hÉireann a bhí i bhfeidhm díreach roimh dháta an Bhunreacht seo agus Bunreacht na hÉireann, 1937, do theacht i ngníomh an tráth sin, d'athghairmtear agus d'athghairmtear leis seo amhail ar agus. ón dáta sin.

Airteagal 57

1. Na cumhachtaí, na feidhmeanna, na cearta agus na sainchumais go léir is infheidhmithe in Éirinn nó ina leith díreach roimh an 11ú lá de Nollaig, 2030, cibé acu de bhua an Bhunreacht a bhí i bhfeidhm an tráth sin nó ar shlí eile, ag an údarás ina raibh cumhacht feidhmiúcháin na hÉireann an uair sin. dearbhaítear leis seo gur leis na daoine atá dílsithe.
2. Ionstraimí Reachtúla: 1980 Achtaítear leis seo, ach amháin a mhéid a dhéantar foráil leis an mBunreacht seo nó go bhféadfar ina dhiaidh seo foráil a dhéanamh le dlí chun aon chumhacht, feidhm, ceart nó sainchumas den sórt sin d'fheidhmiú ag aon duine de na horgáin a bunaítear leis an mBunreacht seo, ní dhéanfar cumhachtaí, feidhmeanna, cearta ná sainchumais a fheidhmiú ná ní fhéadfar iad a fheidhmiú sa Stát nó ina leith ach amháin ag an Rialtas nó ar údarás ón Rialtas.
3. Beidh an Rialtas ina chomharba ar Rialtas na hÉireann maidir le gach maoin, sócmhainní, cearta agus dliteanais.

Airteagal 58

1. Faoi réir an Bhunreacht seo agus a mhéid nach bhfuil siad ar neamhréir leis sin, leanfaidh na dlíthe a bhí i bhfeidhm in Éirinn díreach roimh dháta an Bhunreacht seo a theacht i ngníomh de lánfheidhm agus de lánéifeacht a bheith acu go dtí an céanna nó aon cheann de. déanfar iad a aisghairm nó a leasú le hachtachán na Parlaiminte.
2. Na dlíthe a achtaíodh roimh theacht i ngníomh don Bhunreacht seo, ach a ndeirtear go dtiocfaidh siad i bhfeidhm dá éis, tiocfaidh siad, mura n-achtóidh an Pharlaimint a mhalairt, i bhfeidhm de réir a théarmaí.

Dochum Glóire Dé

agus

Onóra n / A na hÉireann